



Подпомагане на езиковото обучение на деца мигранти и младежи чрез модела Езиков приятел



WP2 Адаптиране на общи инструменти и методологии
T2.2. Съвместно проектиране на модела Езиков приятел
T2.2.6. Транснационален доклад

D2.2. Транснационален доклад

(T2.2.6. Транснационален доклад)

symplexis

| Описание | |
|--------------------------------|---|
| Номер на проекта | 101086809 |
| Заглавие на документта | D2.2./ T2.2.6. Транснационален доклад |
| Работен пакет | WP2: Адаптиране на общи инструменти и методологии (M1-M8) T2.2. Съвместно проектиране на модела Езиков приятел |
| Вид документ | Доклад |
| Ниво на разпространение | Публичен |
| Версия на документа | Финална |
| Дата | 28 септември 2024 г. |
| Автор | Symplexis |
| Коментари | Всички партньори |
| Описание на документа | Това е доклад, обобщаващ резултатите от (1) докладите от 8-те национални семинара, обсъждащи най-добрите практики на национално ниво, и (2) транснационалния семинар, проведен между заинтересовани страни (образователни експерти, студенти, НПО, поканени от страни партньори) да си сътрудничат за създаване на нов модел на езиков приятел в подкрепа на студенти мигранти. |

| | |
|------------------|--|
| Номер на проекта | 101141117 |
| Име на проекта | Подпомагане на езиковото обучение на деца мигранти и млади възрастни чрез езикови приятели |
| Акроним проект | Езиков приятел (Language Buddy) |
| Покана | AMIF-2023-TF2-AG-CALL |
| Тема | AMIF-2023-TF2-AG-CALL-03-EDUCATION – Подкрепа за интеграция в образованието на деца мигранти и младежи |
| Вид действие | AMIF-PJG |
| Финансиране | Европейската комисия |
| Услуга | НОМЕ/Е/04 |
| Срок на проекта | 1 март 2024 г. – 31 август 2026 г. |
| Продължителност | 30 месеца |


















Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. GA Number: 101141117

D2.2. Транснационален доклад (T2.2.6):

Картографиране и анализиране на най-добри практики и инструменти за езиково преподаване на студенти мигранти с наставническа система в 8-те партньорски страни на проекта.

Настоящият транснационален доклад (D2.2.) включва осем национални и един транснационален доклад (T2.2.3. & 2.2.4.), реализирани в страните, участващи в проекта Езиков приятел. Тези доклади бяха синтезирани и консолидирани в изчерпателен транснационален доклад за най-добрите практики (D2.2) с цел предоставяне на цялостен преглед на най-добрите практики/инструменти, идентифицирани и избрани в Задача 2.2.2. във всяка страна, предлагайки ценни прозрения и препоръки за бъдещи начинания и подхранвайки предстоящите работни пакети.

Съдържание

| | |
|--|-----------|
| 1. Въведение | 5 |
| 2. Преглед на съвместното проектиране на модела Езиков приятел (T2.2) | 6 |
| 3. Методология за провеждане на национални семинари за съвместен дизайн (T2.2.2.) | 9 |
| 4. Преглед на осемте национални семинара за съвместно проектиране в страните партньори на Езиков приятел | 12 |
| a. Преглед на семинарите | 12 |
| b. Дати и локции на семинарите | 12 |
| c. Профили и брой на участниците в семинара | 13 |
| d. Кратко описание на идентифицираните най-добри практики и инструменти в страните (с фокус върху специфична за страната информация за общи характеристики, трудности при картографиране и т.н.) | 16 |
| e. Основни резултати от националните семинари за съвместен дизайн | 25 |
| f. Заключение..... | 35 |
| g. Препоръки | 40 |
| b. Преглед на транснационалния семинар за партньорско обучение (T2.2.4) .. | 45 |
| c. Общи изводи..... | 53 |
| d. Контакти..... | 54 |

1. Въведение

За проекта Езиков приятел:

Проектът Езиков приятел има за цел да се справи с проблеми с изучаването на местния език сред ученици с мигрантски произход в страни от ЕС (Гърция, Австрия, Италия, Испания, Португалия, Малта, Румъния и България) чрез системата „езиков приятел“.

За доклада:

Настоящият доклад има за цел да анализира най-ефективните и добри практики, картографирани и анализирани в предишната фаза на проекта по време на националните семинари на заинтересованите страни за езиково обучение на студенти мигранти, използващи система на ментор, в осемте страни на проекта Езиков приятел. Фокусиран основно върху ученици мигранти/бежанци от средното ниво на възраст 12-17 г. и студенти от висши учебни заведения, които служат като ментори или приятели, този доклад изследва ефективността, факторите за успех и ограниченията на подобни практики в изследваната държава.

2. Преглед на съвместното проектиране на модела Езиков приятел (T2.2)

Задача 2.3. е част от Работен пакет 2 – Адаптиране на общи инструменти и методологии с основна цел създаване на висококачествени системи за наставничество с компонент за изучаване на език за млади хора с мигрантски произход (12 до 17 г.) и захранва Работен пакет 3 Създаване на системата Езиков приятел във висшите учебни заведения (за студенти от университети и колежи). Ръководителят на работния пакет беше Symplexis, а сътрудничещите партньори са всички партньорски организации: UoM, Symplexis, PDE, UCP, CDP, VLAB, MKC, MIC, COSPE, SOS, AEA, UTBV, UNWE, Peñascal, UNIFI, UPV/EHU

Основните задачи на работния пакет са:

T2.1. Преглед на съществуващи най-добри практики и ефективни инструменти

T2.2. Съвместно проектиране на модела Езиков приятел

T2.3. Разработване на модела Езиков приятел

Времетраене на работния пакет:

M1-M8: 1 март – 30 октомври 2024 г.

Основните цели на работния пакет са:

MS2: Проведен семинар за партньорско обучение (T2.2.) – доклад на уебсайта на проекта – краен срок: M6

MS3: Завършване на изследователски дейности (T2.3.) – доклади, документи, разработен модел Езиков приятел, на уебсайта на проекта – краен срок: M8

От трите резултата по работен пакет 2 D2.1. беше завършен през юли и този документ е D2.2. с краен срок за завършване края на август 2024 г., докато D2.3. се очаква да бъде завършен в края на октомври 2024 г. Трите резултата ще бъдат важни елементи от новоразработения „Language Buddy Model“.

D2.1 – Хранилище на най-добри практики (списък с най-добри практики, описание на най-добри практики)

D2.2 – Транснационален доклад (Компиляция от национални доклади за най-добри практики)

D2.3 – Модел на езиков приятел

Задачите на тази част от работен пакет 2 T2.2. бяха планирани в следния ред, заедно с **пътна карта**:

2.2.1. Насоки за семинарите, които ще бъдат разработени от Symplexis.

2.2.2. Национални семинари за разработване на модела Езиков приятел ще бъдат проведени от партньорите по проекта, целевите групи и съответните заинтересовани страни, ще бъдат анализирани и докладвани.

Това ще бъде постигнато чрез един семинар за съвместно проектиране, проведен с един консултантски кръг, съставен от най-малко шест заинтересовани страни (за предпочитане включващи следните групи: образователни специалисти, работещи с ученици от средното училище с мигрантски произход; младежи с мигрантски произход, наскоро завършили средно образование; студенти от факултетите по педагогика/език/литература; преподаватели по студенти от факултетите по педагогика/език/литература; представители на организации на гражданското общество, работещи с младежи с мигрантски произход; партньорите по проекта) във всяка партньорска държава. Основният фокус на семинара ще бъде да се създаде безопасно пространство за обмен на знания и опит по отношение на ефективните методи за изучаване на езици и да се обсъди полезността на инициативите за наставничество, така че да се изберат най-ефективните според нуждите на заинтересованите страни.

2.2.3. Всеки семинар ще доведе до един национален доклад.

2.2.4. Ще бъде проведен един транснационален семинар за партньорите по проекта, по време на който въз основа на предварително определени критерии те ще изберат най-ползните съществуващи инструменти и методологии и ще обсъдят как те могат да бъдат адаптирани в контекста на различните държави, за да отговорят на нуждите на целевите групи.

2.2.5. След това Symplexis ще разработи доклад за семинара за партньорско обучение,

2.2.6. Symplexis го компилира, заедно с националните доклади от семинарите за съвместно проектиране, в един транснационален доклад (D2.2.).

Пътна карта за задача 2.2 Съвместно проектиране на модела Езиков приятел:

| | | | |
|-------|---|--|---------------------------------|
| T2.2. | Съвместно проектиране на модела Езиков приятел (работилници) | | M4-6: 1 юни – 31 август 2024 г. |
| | 2.2.1. Насоки за семинарите за съвместно проектиране (на английски) | Symplexis | M4: 1 юни 2024 г. |
| | 2.2.2. Национални семинари за съвместен дизайн (на национални езици) | 1. UoM, 2.UCP, 3.BLAB, 4.AEA, 5.UTBV, 6.UNWE, 7.Peñascal, 8.UPV/EHU, 9.UNIFI | M4-M5: юни – юли 2024 г. |
| | 2.2.3. Доклади от национални семинари (на английски) | Всеки партньор | M5: юли 2024 г. |
| | 2.2.4. Един транснационален семинар за партньорско обучение между партньорите по проекта (на английски) | 1. UoM, 2.UCP, 3.BLAB, 4.AEA, 5.UTBV, 6.UNWE, 7.Peñascal, 8.UPV/EHU, 9.UNIFI | M5: юли 2024 г. |

| | | | |
|--|--|-----------|-----------------------------|
| | 2.2.5. Доклад за един транснационален семинар за партньорско обучение (на английски) | Symplexis | M5-M6: юли – август 2024 г. |
| | 2.2.6. Транснационален доклад (D2.2) | Symplexis | M7: август 2024 г. |

3. Методология за провеждане на национални семинари за съвместен дизайн (T2.2.2.)

Задача 2.2. Насоки – като част от Насоките за работен пакет 2 – бяха създадени от ръководителя на работния пакет Symplexis и финализирани с помощта на партньорите за подпомагане на партньорите в тяхната работа по време на изпълнение на задачата. Фокусът пада върху организацията, очакваните часове, начин на изпълнение и ключови дискуссионни точки на семинарите за съвместно проектиране. Поканата към участниците, описанието на техния профил, националният доклад и списък с доказателства, които трябва да бъдат събрани след приключване на семинарите, също бяха част от Насоките. Шаблоните за насоки за справка от партньорите бяха както следва:

T2.2. Съвместно проектиране на модела Езиков приятел (работилници)

- T2.2. Насоки
- Стенограма от семинара
- Шаблон: Дневен ред за семинара
- Шаблон: Формуляр за съгласие за семинара
- Шаблон: Списък на присъстващите за семинара
- Шаблон: Национален доклад за семинари, вкл. инструмент за оценка на най-добрите практики
- Шаблон: Транснационален доклад
- Шаблон за оценка на най-добрите практики

Беше създаден и разпространен нов инструмент, шаблон за оценка на най-добрите практики за интерактивна работа и осигуряване на ефективност по време на интерактивните семинари за съвместно проектиране (лице в лице). По-специално бяха разгледани факторите за успех, ефективността, приложимостта към целевата група и ограниченията на най-добрите практики:

Шаблон за анализ на най-добрите практики:

1. Фактори за успех в избраните най-добри практики/инструменти:

| | |
|--|---|
| <p>Очаква се успехът на тези практики да се основава на няколко ключови елемента:</p> | <p>ДА ИЛИ НЕ в случай на избраните</p> |
|--|---|

| | | най-добри практики: | | |
|----|--|---------------------|----|----|
| | | 1. | 2. | 3. |
| 1 | Релевантност с целевите групи: Практиката е много подходяща за образованието на (1) ученици мигранти/бежанци в средно ниво на възраст 12-17 г. и (2) студенти от ВУЗ, които се ангажират като ментори или приятели, предоставяйки подкрепа и насърчавайки благоприятна учебна среда. | | | |
| 2 | Структурирано и подкрепящо менторство: Ясните насоки и структури за ментори/приятели улесняват ефективната и смислена подкрепа за студенти мигранти. | | | |
| 3 | Културна чувствителност: Разбирането и зачитането на културния произход на студентите мигранти насърчава доверието и разбирателството. | | | |
| 4 | Холистични и приобщаващи подходи: Адресиране на различни житейски области за предоставяне на цялостна подкрепа. | | | |
| 5 | Езикови умения: Менторите/приятелите с добри езикови умения допринасят значително за процеса на усвояване на езика. | | | |
| 6 | Персонализиране и гъвкавост: Приспособяване на подходите към индивидуалните нужди и поддържане на гъвкавост в методите и материалите. | | | |
| 7 | Участие на общността и мрежата: Ангажиране на различни заинтересовани страни от общността за създаване на подкрепяща среда. | | | |
| 8 | Използване на технологии: Използване на технологии (инструменти и ресурси) за ефективно свързване по двойки и предоставяне на достъпна информация и ресурси. | | | |
| 9 | Структурирани и измерими подходи: Прилагане на структурирани методологии, надзор и измерване на въздействието за непрекъснато подобряване. | | | |
| 10 | Редовен мониторинг и оценка: Предлага се стратегия за непрекъснатата оценка, която гарантира ефективността на менторството и идентифицира области за подобрене. | | | |
| 11 | Структурирано и подкрепящо менторство: Ясните насоки и структури за ментори/приятели улесняват ефективната и смислена подкрепа за студенти мигранти. | | | |
| 12 | Структурирано езиково обучение: Ментори/приятели с добри езикови умения допринасят значително за процеса на усвояване на езика. Прилагат се различни езикови нива. | | | |

2. Оценена ефективност/Резултати от практики/инструменти

| Оценената ефективност на тези практики включва: | ДА ИЛИ НЕ в случай на избраните най-добри практики: | | |
|--|--|--|--|
| Подобрено владеене на езика: Измеримо увеличение на езиковите познания сред студентите мигранти (подкрепено от сертифициране или стандартизирано оценяване) | | | |
| Подобрена интеграция: Студентите мигранти демонстрират подобрена социална интеграция и академични постижения в рамките на образователната среда. | | | |
| Друго... | | | |
| Друго... | | | |

3. Ограничения на практиките/инструментите

| Въпреки че тези практики дават положителни резултати, може да се срещнат няколко ограничения: | ДА ИЛИ НЕ в случай на избраните най-добри практики: | | |
|--|--|--|--|
| Ограничения на ресурсите: Ограниченото финансиране или ресурси могат да попречат на мащабируемостта и устойчивостта на менторските програми. | | | |
| Културни бариери: Културните различия между менторите/приятелите и студентите мигранти може да представляват предизвикателства в комуникацията и разбирането. | | | |
| Времени ограничения: Балансирането на академичните ангажименти с наставническите отговорности може да е трудно за студентите от ВУЗ. | | | |
| Друго... | | | |
| Друго... | | | |

4. Преглед на осемте национални семинара за съвместно проектиране в страните партньори на Езиков приятел

а. Преглед на семинарите

Бяха проведени осем национални семинара за анализиране и избор на най-добрите практики в подкрепа на студенти мигранти и езиково обучение в предишната фаза на проекта. Семинарите бяха планирани въз основа на насоките и шаблоните, създадени от ръководителя на задачата Symplexis от Гърция. Всички събития бяха изпълнени своевременно във всичките осем държави от проекта Езиков приятел, като се предоставиха предвидените доказателства за тяхното завършване – в Гърция, Австрия, Испания, Португалия, Малта, Италия, България, Румъния.

Важно е да се отбележи, че в повечето страни организаторите поканиха повече от предвидените 6 заинтересовани страни да присъстват и имаше голям брой желаещи да участват. Имаше известна гъвкавост, целяща да осигури пълно участие и включване на всички участници: събитията можеха да се провеждат хибридно, или като две отделни събития: едно лице в лице и едно онлайн. Тази методология спомогна за включването на всички заинтересовани страни и осигури приобщаване.

Профилите на присъстващите бяха много подходящи във всички страни – напр. НПО с фокус върху социалното включване и подкрепата на мигрантите, университетски факултети, подкрепящи професионалисти с дългогодишен опит, учители по езици, психолози, университетски преподаватели, ментори, консултантски организации и т.н.

Също така си струва да се спомене, че в повечето държави партньорите по проекта са избрали да си сътрудничат – да планират и организират – събитието заедно, като гарантират по-широк обхват на националните заинтересовани страни и по-добро разбиране на целите на проекта.

По-долу е дадено подробно описание на организацията, профилите на участниците и резултатите от семинарите:

б. Дати и локции на семинарите

Италия

26 юни 2024 г

Университет на Флоренция

Департамент по образование, езици, междукултури, литератури и психология
Via Laura, 48 - 50121 Firenze (Италия)

Австрия

Онлайн семинар: 25 юни 2024 г.

Офлайн семинар: 27 юни 2024 г.

България

25 юни 2024 г., Малка конферентна зала, Университет за национално и световно стопанство, София, България

Семинарът се проведе в хибриден формат (някои от участниците участваха онлайн чрез MS Teams)

Гърция

Хибридният семинар на Университета на Македония се проведе в сградата на Университета в Солун, Гърция. Поради участието на заинтересовани страни от гръцки райони с повишена миграция като остров Лесбос, организационният екип реши да превключи събитието в хибриден режим. Датата на събитието беше 27 юни 2024 г.

Малта

Дата на семинара: 19 юни 2024 г

Място на семинара: The Meeting Place, 173, Balbi Street, Marsa MRS 1817, Малта

Семинарът беше организиран от Solidarity Overseas Services Malta.

Португалия

Семинарът се проведе на 26 юни 2024 г. в зала 2.2. на Факултета по философия и социални науки на Португалския католически университет – Брага.

Румъния

Семинарът се проведе на 20 юни 2024 г. в Брашов, ул. Николае Бълческу, бр. 56, стая K16, Факултет по психология и образователни науки, Трансилвански университет в Брашов.

Испания

Семинарът се проведе в Peñascal Cooperativa (Carretera Bilbao-Galdakao, 10, 48004 BILBAO) на 11 юни 2024 г.

с. Профили и брой на участниците в семинара

Италия

Участващите организации (16) са обединени от своя ангажимент за социално включване, образование и подкрепа за мигранти и бежанци, като работят за създаването на по-приобщаващо и междукултурно общество.

Присъстващи:

Good World Citizen е организация за социално насърчаване, посветена на включването и интеграцията на мигранти чрез културни и образователни проекти. Организацията е особено активна в насърчаването на интеркултурността и интеграцията на млади работници мигранти.

Cooperativa Sociale Il Girasole е социална кооперация, основана през 2000 г., специализирана в социално-образователни и помощни услуги. Кооперативът участва активно в приемането, включването и интеграцията на граждани на трети страни, с особено внимание към уязвимите групи.

Центрове за ограмотяване на община Флоренция играят решаваща роля за включването на ученици мигранти и бежанци, като предлагат семинари по италиански език, дейности за ориентиране в училище и подкрепа за интеграция в класната стая.

(Снимка от италианския семинар)



Cospe е организация, посветена на международното сътрудничество и солидарност, със силен ангажимент към проекти за социално включване на мигранти и бежанци.

Mille e una Rete е организация, която насърчава социалното и културно включване със специално внимание към образователните проекти и проекти за подкрепа на мигранти и бежанци.

Centro Studi La Pira фокусира се върху социални и културни изследвания и изследвания, насърчавайки образователни и обучителни дейности, които включват подкрепа за интеграцията на мигранти и бежанци.

Anelli Mancanti е група, която работи

активно за социалното и културно включване на мигранти и бежанци, като си сътрудничи с други организации за постигане на своите цели.

Изследовател на UNIFI в отдел FORLI PSI. Неговият основен фокус на изследванията са: межкултурна педагогика, интеркултурни методологии на преподаване, педагогически изследователски методологии, училищна етнография, културни изследвания, антропология, ромски изследвания, малцинства, миграции, пол, лингвистика.

Австрия

7 участници:

- професионален опит/отрасъл: Образователен мениджър, езиков учител, фасилитатор, съветник, доставчик на обучение за професионално образование и обучение, неврологична неврология, облекчаване на стреса
- демографски: възрастов диапазон: 28–59 г., смесица от мигранти и местни жители

България

20 участници (5 от екипа на Езиков приятел УНСС, 2 от екипа на Езиков приятел от Мулти култи колектив и 13 заинтересовани страни).

Участниците бяха от мигрантски неправителствени организации, университетски преподаватели от факултетите по педагогика, език и етнология, представители на Международната организация по миграция, Държавна агенция за бежанците, Върховния комисариат на ООН за бежанците в България.

Гърция

Семинарът се проведе с адекватен брой заинтересовани страни с опит в областта, като например представител на Международната организация по миграция от Центъра за приемане и идентификация в Лесбос, представител на организация на гражданското общество Iliaktida, представител на училището за Модерен гръцки език на Аристотеловия университет в Солун, както и професори от висши учебни заведения, специалисти по приобщаване (учител по межкултурно образование) и психолог.

Малта

Участник #1: организатор, AeA Academy

Участник #2: Член на УС на НПО, CCIF – Cross Culture Международна фондация

Участник #3: Старши социален работник от MLU - Migrant Learners' Unit

Участник #4: (липсва в националния доклад)

Участник #5: Президент/Директор от НПО, Африканска медийна асоциация Малта

Участник #6: Учител от неправителствената организация Spark15 Малта

Участник #7: Член на УС на НПО, суданската общност в Малта

Участник #8: Учител по английски език и секретар на НПО Spark15

Участник #9: Директор от Малтийския колеж по изкуства, наука и технологии, Студентски услуги

Участник #10: Координатор на дипломите от Педагогическия факултет – Университет на Малта

Участник #11: Психосоциален работник от неправителствената организация, Jesuit Refugee Service Малта

Португалия:



Участник #1: Учител в група 320 в Agrupamento de Escolas de Maximinos, който работи с ученици мигранти.

Участник #2: Психолог и координатор на училищния офис за посредничество и ориентиране в Agrupamento de Escolas de Maximinos, който работи с ученици мигранти.

Участник #3: Училищен психолог в средното училище Martins Sarmiento, което в момента има ученици от около 20 националности, с които работи.

Участник #4: Социален работник, който е част от екипа на ADOLESCERE - Associação de Apoio à Criança e ao Adolescente (Асоциация за подкрепа на деца и юноши), работещ с разселени граждани от около 25 държави в уязвими ситуации.

Участник #5: Свещеник и заместник генерален директор на JRS – йезуитска служба за бежанци в Португалия.

Участник #6: Координатор на Центъра за интеграция на украински бежанци на градския съвет на Повоа де Ланьосо.

Румъния

В семинара взеха участие 10 участници, опитни специалисти в сферата на образованието, на възраст между 37 и 57 г.

Групата включваше университетски преподаватели, административен персонал, стажантски наставници, директор на Центъра за консултации и Центъра за кариерно ориентиране на университета, представители на НПО, представители на Окръжния училищен инспекторат Брашов.

Испания

В семинара участваха общо 18 души със следния профил:

- Ученици от Peñascal Cooperative: 5
- Учители от Peñascal Cooperative: 2
- Студенти от UPV/EHU: 4
- Преподаватели на UPV/EHU: 3
- Професионалисти от Сдружение Итака: 2 бр
- Професионалисти от фондация Adsis: 1
- Студенти на фондация Адсис: 1

d. Кратко описание на идентифицираните най-добри практики и инструменти в страните (с фокус върху специфична за страната информация за общи характеристики, трудности при картографиране и т.н.)

Италия

Въз основа на дискусиата в семинара, ето някои ключови моменти относно идентифицираните практики за подкрепа на студенти мигранти и бежанци в Италия:

1. Има разнообразен набор от участващи организации, вкл. НПО, социални кооперативи, университетски програми и инициативи на местните власти.
2. Много програми се фокусират върху езиковата подкрепа и културната интеграция за новопристигнали ученици, особено във възрастовия диапазон 12-17 г.
3. Налице е нарастваща нужда от подкрепа, като нараства броят на учениците мигранти, които се записват в училищата, особено в средното образование.
4. Пандемията от COVID-19 и преминаването към онлайн обучение създадоха предизвикателства за приобщаването на студентите мигранти и подчертаха цифровото разделение.
5. Съществува признание за необходимостта от холистичен подход, който надхвърля само езиковото обучение и включва културна ориентация, социална интеграция и академична подкрепа.
6. Много програми използват студенти-доброволци или преподаватели за предоставяне на индивидуална подкрепа.
7. Има акцент върху значението на правилното обучение за преподаватели/доброволци, работещи със студенти мигранти.
8. Някои инициативи се фокусират върху поддържането на връзки с родните езици и култури на учениците, като същевременно подпомагат усвояването на италиански език.
9. Има усилия за включване на мигрантските общности и семейства в процеса на интеграция.
10. Участниците отбелязаха предизвикателствата при систематизирането на подходите и ефективното измерване на резултатите в различните програми.
11. Има интерес към разработване на по-стандартизирани насоки и споделяне на най-добри практики между организациите.
12. Финансирането и устойчивостта на програмите бяха посочени като продължаващо предизвикателство.

Австрия

Идентифицираните 6 наставнически практики от Австрия, Швейцария и Германия, насочени към подкрепа на млади мигранти и бежанци, предимно в изучаването на езици и интегрирането в образованието/заетостта, вкл. наставническа подкрепа. Общите характеристики включват:

1. Индивидуални наставнически взаимоотношения между доброволци/студенти и млади мигранти на възраст около 12-25 г.
2. Съсредоточаване се върху езиковата подкрепа, културната интеграция и образователното/кариерното ориентиране
3. Партньорства с училища, служби по заетостта и други институции
4. Редовни срещи и дейности между ментори и наставлявани в продължение на няколко месеца до 1 г.

Бележки за Австрия:

- Австрия има най-много примери (4 от 6), което предполага сравнително добре развита среда за наставничество за мигранти
- Примерите на Швейцария и Германия бяха подобни по структура на австрийските

Споменатите практики не показват затруднения при картографиране или липса на програми.

България

По време на семинара бяха представени 6 български добри практики, идентифицирани като подходящи за разработване на онлайн курс и електронна платформа за менторската система Езиков приятел:

I. Прегърнато семейство – от Фондация „За доброто”

Изпълнена на национално ниво, започната на 23 април 2023 г., настоящо състояние: приключила;

Целева група: семейства бежанци от Украйна и български семейства

Основен фокус: да се помогне на цели украински семейства да се социализират в България с помощта на българско семейство. Проектът се отличава с много добра система за подбор и напасване на семейства;

Постигнати резултати: 15 украински семейства са по-добре интегрирани в България с помощта на 15 български семейства;

Фактори за успех: пълнота на програмата (обхванати са цели семейства); силен социален фактор (социални връзки, местна интеграция); стартира с голямо социално събитие, което създава приятна атмосфера и обща кауза (с балони, напитки, музика и включва всички семейства...);

Връзка с проекта Езиков приятел:

Включва система за менторство и обучение на български език. Практиката не е подходяща за обучение на ученици мигранти/бежанци на възраст 12-17 г. Социалният фактор е по-осезаем.

II. Менторска програма за бежанци на Каритас София: стартира през 2016 г.; настоящо състояние: действащ проект.

Целева група: бежанци от трети страни;

Основен фокус: помощ за интеграцията на бежанците, вкл. чуждоезиково обучение;

Постигнати резултати: дългосрочна и устойчива програма; повишени езикови умения и дългосрочни приятелства;

Фактори за успех: предварително обучение за ментори; внимателен подбор на двойки българин – бежанец според възраст, пол, професия, езикови умения и др.; наличност на координатор на проекта, който е на разположение да подкрепя двойките и да проследява техните действия през цялото време; неформални дейности, свързани с интересите на участниците (гледане на футбол, кино, кафе и др.);

Връзка с проекта Езиков приятел: включва система за менторство и обучение по български език; в програмата участват и студенти; съобщава се за трудности при намирането на ментори на възраст над 35 г.

III. Mentor me: Международен обхват, обхващащ Германия, Италия, Швеция, България, Испания, Франция и Гърция; стартира през март 2022 г.; настоящо състояние: продължава;

Целева група: бежанци в горните страни;

Основен фокус: увеличаване на достъпа на млади бежанци до съществуващи програми за доброволческа дейност в Европа (както национални, така и европейски), като ги информира и конкретно ги подкрепя да се възползват от такива възможности;

Постигнати резултати: повишен капацитет на 7 организации от ЕС и обучение на техните ментори за мобилност; разработване на ръководство за обучение на ментори;

Фактори за успех: разработване на задълбочено ръководство за ментори за мобилност с много специфична информация; предварителен анализ на нуждите на бежанците; обучение на ментори не само по меки умения, но и задълбочено обучение за програмите за мобилност;

Връзка с проекта Езиков приятел: разполага с менторска система; в програмата не участват студенти ментори.

IV. Менторска подкрепа за студенти от ромски произход, изучаващи здравни специалности: национален обхват; срок: 2019–2024 г.

Целева група: студенти от ромски произход, обучаващи се в медицински университети;

Основен фокус: подкрепа чрез менторство на ромски студенти, изучаващи здравни специалности

Постигнати резултати: повишена мотивация и качество на висшето образование за студенти от ромски произход; студентите придобиват лидерски умения; проектът реализира множество дейности в ромските квартали и извън тях; подобрен имидж на ромската общност в обществото и медиите.

Фактори за успех: създаване на общност от студенти от цялата страна; предоставяне на стипендии за допълнителна мотивация на студентите; финансиране на малки проекти, изпълнявани от студентите; търсене на социално въздействие, а не само на личностно развитие; менторите са университетски преподаватели, които могат да осигурят подкрепа чрез конкретни знания, но също и чрез работа в мрежа и контакти за бъдещо професионално развитие; дейности в малък мащаб в семейството/квартала;

Връзка с проекта Езиков приятел: включва менторска система, но без обучение по български език; в програмата не участват студенти ментори, менторите са здравни специалисти.

V. В/Нашата Европа?! Международен обхват, обхващащ Германия, Италия и България; стартира през март 2019 г.;

Целева група: млади лидери мигранти/бежанци

Основен фокус: идентифицира и работи чрез менторство с млади лидери от мигрантски/бежански общности; предоставя основна информация за структурата на ЕС и Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи;

Постигнати резултати: 10 реализирани младежки проекта с около 20–30 участници във всеки; повишено чувство за принадлежност към ЕС на 36 млади мигранти и местни лидери;

Ограничения: ограничено време на младите хора, които често работят и учат, бърза загуба на интерес;

Фактори за успех: има ментор, който познава всички участници и ги подкрепя в развитието на собствените им идеи, като им дава предложения и препоръки; има различни ментори в зависимост от темите, напр. околна среда, готвене, изкуства, предприемачество и т.н., което позволява на участниците да получат много специфични насоки по време на техните дейности;

Връзка с проекта Езиков приятел: включва менторска система, но без обучение по български език; в програмата участват студенти; практиката не е свързана с обучението на ученици мигранти/бежанци на възраст 12–17 г., но е от значение за неформалното образование на млади хора (18–30 г.).

VI. Говори с мен: международен проект, обхващащ Германия, България и Румъния; времева рамка: 2016–2018 г.

Целева група: младежи бежанци

Основен фокус: разработване и адаптиране на иновативна програма за млади доброволци в подкрепа на млади бежанци и деца бежанци, за да им помогне да научат езика на страната, в която са решили да останат.

Постигнати резултати: минимум 20 младежи от страна (10 двойки), срещащи се поне 10 пъти в съвместни сесии; разработване на образователни и учебни материали и програми със свободен достъп, адаптирани към нуждите и интересите на младите хора;

Ограничения: ограничен обхват.

Фактори за успех: бежанците и менторите са на една и съща възраст и с подобен профил; неформално обучение с разнообразни дейности, при които бежанци и наставници се „избират един друг“, за да се харесват и уважават взаимно; разработване на специални ръководства в подкрепа на работата по проекта; добра координация от ръководителя на проекта;

Връзка с проекта Езиков приятел: включва система за менторство и обучение по български език; в програмата участват студенти; практиката не е подходяща за обучение на ученици мигранти/бежанци на възраст 12–17 г.

Гърция

Регионалната дирекция за начално и средно образование на Централна Гърция картографира 6 добри практики по отношение на езиковото обучение на ученици мигранти, които се различават по нивото си на прилагане. Две от тях са инициативи на гръцката държава след избухването на миграционната криза през 2015 г.

1. Образователна приоритетна зона, която предлага допълнителна подкрепа с курсове по гръцки език за ученици на възраст 12–15 г., така че да не напуснат училище поради предизвикателствата, пред които са изправени. Втората е Приемашите училищни приложения за обучение на бежанци, които се провеждат предимно в лагери и предлагат подготвителни курсове като гръцки и английски език, математика, IT и т.н. за ученици на възраст 5–15 г. без предишен опит в училище.

2 и 3. Пилотни проекти на УНИЦЕФ в сътрудничество с гръцки университети. В първия – Всички деца в образованието, университетът Аристотел, университетът в Атина и университетът в Тесалия си сътрудничиха с УНИЦЕФ, за да осигурят в класните стаи за формално и неформално обучение курсове по гръцки и английски език и межкултурни дейности чрез програми за ускорено обучение, като същевременно предлагат домашна работа и психологическа подкрепа. Вторият беше проект, за който УНИЦЕФ си сътрудничи с Университета на Тесалия и Института за образователна политика, предоставяйки интензивни курсове по математика, физика, химия, биология, история и т.н. с материали, преведени на 8 езика за ученици от прогимназиален етап, така че те да покрият липсата на знания, които може да имат. Не на последно място, списъкът с добри практики включва един езиков менторски проект – проектът Passage, изпълняван в 6 държави, сред които и Гърция, от консорциум, координиран от Ljudska univerza Ptuj, за осигуряване на подкрепа за навлизането на нови студенти към училищния живот и един проект, предоставящ курсове по гръцки език, но изпълняван в Кипър, програмата за гръцки език и посреднически услуги за непълнолетни граждани на трети страни. Този проект предлага четири нива на курсове по гръцки език, които могат да се преподават по иновативен начин чрез онлайн игри.

Малта

Въз основа на предварителното проучване, проведено от SOS Малта преди семинара, идентифицирани бяха следните местни програми:

1. Програмата Vaste от JobsPlus: Програмата включва назначаване на съветници по заетостта и наставници по работа на безработни хора, които са идентифицирани като уязвими. Съветниците по заетостта помагат на хората да си намерят работа, докато наставниците ги подкрепят, след като си намерят работа, като се намесват, когато е необходимо, за да посредничат между наставявания и неговия работодател.

2. Семейен прием и схема за наставничество от Moas: Инициатива за семейно настаняване, при която малтийско семейство приютява бежанец, участващ в редовно формално образование в местната институция MCAST. Бенефициентът живее в семейното жилище и допринася за общите домакински дейности, като в замяна получава лично наставничество, спонсорство и социална подкрепа. Настаняването трябваше да бъде пилотно за национално внедряване, което не се осъществи поради липса на ангажираност от приемните семейства за програмата.

3. Приложена система за приятелство, за да помогне на хората да се възстановят от пристрастяването си от OASI: Приложена е система за приятелство, за да помогне на хората да се възстановят от зависимостта си. Системата работи, като свързва пернионери и млади хора в процес на възстановяване. Ролята на професионалистите е да улеснят този процес. Има трудности при идентифицирането на подобни програми за младежи, тъй като горните три програми са насочени към младежи. Липсата на програми в това отношение е показателна за липсата на ресурси, които са предназначени за участието на членовете на общността в подпомагането на имигрантите да се интегрират в местната общност.

Португалия

Бяха идентифицирани сходни професионални предизвикателства пред различните присъстващи:

- Липсата на специализирани човешки ресурси.
- Трудности при получаване на ефективен и съвместен достъп до различни държавни организации, които са от съществено значение за различни моменти и процеси на интеграция на мигрантското население в страната.
- Твърде много преподавателско работно време при учителите и изискването за спазване на действащата национална учебна програма, която не винаги позволява гъвкавост на учебната програма, необходима за правилното развитие на работата с лицата с мигрантски произход.

Положителните стратегии за работа с тези групи включват:

- Инициативи, включващи цялата образователна и гражданска общност.
- Холистични работни подходи, които включват сътрудничество и се фокусират върху продължаващата междуинституционална комуникация.
- Укрепване на човешките ресурси, способни неофициално да подкрепят професионалистите, които вече работят в тази област.
- Значението на училището като основно пространство за работа с това население, като се признава значението на включването на деца, млади хора и техните семейства в различни дейности и/или инициативи, които могат да бъдат развити в тази област.

Румъния

Идентифицираните практики в Румъния са изключително нови, но малко на брой. По-голямата част са европейски проекти, които включват наставничество, изучаване на езици и дейности за застъпничество, ръководени от деца. За съжаление в страната няма достатъчно инициативи от този род, така че и нивото на експертиза не е много високо.

Практиките, прилагани на национално ниво, са насочени към успешната интеграция на мигрантите. Особен акцент беше поставен върху използването на ефективни методи на обучение.

Разработени са методически рамки за наставническите дейности. Много инициативи включват доброволчески организации за провеждане на образователни дейности на закрито и открито. Разработени и използвани са дигитални инструменти за представяне на националните културни и социални специфики на приемащите общества.

(Снимка от румънската работилница)



Насърчават се безплатното изучаване на езици за деца и възрастни мигранти. Инициативите вземат предвид напредъка в образованието, като по този начин използват дигитални инструменти и форми на геймификация за повишаване на ангажираността. Използват се всички форми на организация: групова и индивидуална.

Значително внимание се отделя на формирането на правилните нагласи, така че инициативите за застъпничество са насочени и към борба със стереотипите и

насърчаване на приемането чрез повишаване на осведомеността за правата на децата, живите реалности и огромните ползи както за приемащите общности, така и за ЕС като цяло.

Испания

Участниците оцениха контраста на добрите практики и разнообразието на групата, участваща в семинара.



(Снимка от испанската работилница)

Конкретно във връзка с всяка практика групата коментира:

1. APPLYing Mentoring – В тази практика групата подчертава като силни страни:

- наличието на доброволци
- значението, което се отдава на социалното придружаване
- повишаването на езиковите компетенции в резултат на дейностите
- намаляване на неуспеха в

училище

- усвояване на межкултурни умения

Като слабост се изтъква липсата на професионални лица, които да участват процеса.

2. Feinamc. Тази практика включва насърчаване на образователното включване на новопристигнали деца мигранти.

В тази практика групата подчертава като силни страни:

- Оценката на предишни знания, която се извършва преди започване на дейността
- Критичният поглед върху межкултурността
- Придружаването на хора от различни култури и с различни езици
- Обучението по наставничество

Като слабости се изтъкват липсата на време и неконкретността на целите.

3. Punt de Referència. Тази практика се фокусира върху придружаване на младежи, лишени от родителска грижа

В тази практика групата подчертава като силни страни:

- Значението на придружаването през целия процес
- Фактът, че менторът получава информация и че има професионалисти, които ръководят целия процес
- Извършване на анализи на нуждите
- Постоянното наблюдение и консултиране на всеки човек

Като слабост се подчертава, че ако ученикът е срамежлив, може да изпита неудобство да остане сам с непознат човек; като подобрение се предлага придружаването да се извършва в малки групи.

е. Основни резултати от националните семинари за съвместен дизайн

Италия

Въз основа на дискусиата в семинара основните резултати, свързани с избора на най-добри практики за модела Езиков приятел, бяха:

1. Бяха подчертани три ключови практики за потенциално адаптиране:
 - Програмата за онлайн обучение на Mille e una Rete, свързваща студенти от университети с ученици мигранти/бежанци на възраст 12–17 г.
 - Проектът „Scuolina“ в Понтасиеве, който възприема подход, базиран на общността, за приобщаване на мигранти.
 - Системата Penny Wirton
2. Важни елементи, идентифицирани в практиките: персонализирана, гъвкава подкрепа, съобразена с индивидуалните нужди на учениците.
3. Области за подобрене/разглеждане: необходимост от по-систематични подходи и измерими резултати.
4. Участниците изразиха интерес към по-нататъшно сътрудничество и споделяне на знания за разработване на по-всеобхватен модел, който може да включва елементи от различни практики.

Въпреки че по време на този семинар не беше изрично направен окончателен избор, тези резултати осигуряват силна основа за идентифициране на най-обещаващите практики и ключови елементи, които да се адаптират към модела Езиков приятел. Организаторите посочиха, че вероятно ще насрочат последващ семинар, за да се задълбочат в тези практики и да направят окончателен избор.

Австрия

Овално избраните общи ключови фактори на двете групи бяха: устойчивост (намиране/задържане на ментори и наставлявани), осъществимост (особено онлайн), технология/хардуер (възможно ли е с мобилен телефон?), интеграция, включване, мотивация, достъп с нисък праг, ограничение и най-важното – всички се съгласиха с необходимостта от интегриране в разработката на платформата и холистичен подход.

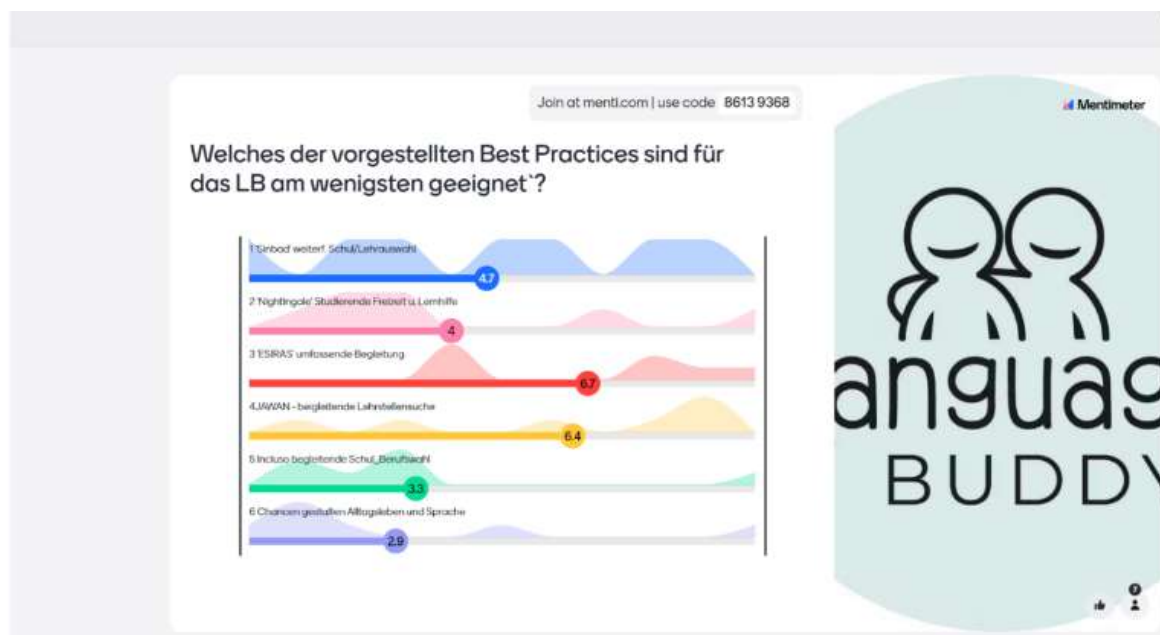
Избраните ключови фактори за избор на най-добрите практики на двете групи:

- устойчивост,
- осъществимост виртуално пространство/крайни устройства
- интеграция
- включване

И двете групи се съгласиха за тези избори на добри практики:

- Проект 6: „Възможности за споделяне на Хайделберг“ – най-добър по темата, осъществимост, устойчивост, интеграция, включване
- Проект 2: „Славей“ – изпълнява критериите за устойчивост, приобщаване
- Проект 5: „Inclusio“ – интеграция, устойчивост

(Скриншот от австрийската работилница)



BEST PRACTICE TOTAL GROUP RESULTS INCLUDING ONLINE AND OFFLINE EXPERTS

България

1. Общи резултати

Представянето на участниците и дискусиите върху практиките очертаха няколко направления за работа в мрежа и сътрудничество в рамките на системата Езиков приятел:

- С катедра „Етнология“ на СУ „Св. Кл. Охридски“ във връзка със скорошния им проект, фокусиран върху децата бежанци „Общество, спорт и интеграция“.
- С Държавната агенция за бежанците към Министерския съвет във връзка с експертизата и капацитета им за оценка на потребностите и достъпа им до деца бежанци в България;
- С Българския офис на Международната организация по миграция във връзка с техните бази данни и достъп до мигрантски групи (вкл. деца) в България;
- С фондация Reach Out във връзка с тяхната езикова програма за деца бежанци и мигранти и разработване на учебни материали.

2. Топ 3 най-добри практики

След дискусия участниците в семинара избраха трите най-добри практики в България с най-голямо значение за модела Езиков приятел:

- 1-ва практика – Менторска програма за бежанци на Каритас София
- 2-ра практика – Говори с мен
- 3-та практика – (Y)our Europe?!

Малта

Семинарът се съсредоточи върху обсъждането на 15 критерия за успех, идентифицирани до момента от проекта AMIF, и как те трябва да бъдат включени в най-добрите местни практики, идентифицирани в SOS анализа, посочен по-горе. Практическият опит на заинтересованите страни беше очевиден и се появиха много валидни дискусии, свързани с разработването и прилагането на такъв процес. Работната група идентифицира следните проблеми като критични за прилагането на процеси на съвместно обучение, като например системата за приятелство:

1. Политическа воля за справяне с основните проблеми, пред които са изправени мигрантите, и да им попречи да отделят подходящо време и усилия за учене и тяхната интеграция в общността. Бяха повдигнати проблеми с лоша комуникация, лош достъп до услугата и нива на доставка.

2. Съсредоточаване върху предоставянето на пълна информация относно правата и предимствата на мигрантите. Това трябва да бъде допълнено с подробности за достъпни лица в рамките на правителствени институции и съответните НПО, които могат да предоставят подкрепа по всякакви въпроси, свързани с тези области.

3. Съпоставянето на ментор и наставяван трябва да включва съответните трети страни като училищни администратори, учители или други извънкласни субекти, които вече имат отношение към наставявания. Предложената система за наставничество трябва да бъде подкрепена от заинтересованите страни и да се разглежда като възможност за използване на съществуващите ресурси и компетенции, за да се предостави на мигрантите по-ефективна местна мрежа за подкрепа.

4. Обръщане на внимание на нарастващия проблем с расизма като е нужна гаранция, че културната чувствителност е основна област за подготовка на наставниците. Работната група очаква наставниците да помагат на наставляваните да се справят с преките и косвените ефекти на расизма и културното изключване, които може да са тяхната реалност. Използването или липсата на използване на малтийски като език за общуване в рамките на местната общност също беше идентифицирано като ограничаващ фактор. Използването на местния език в много сектори на общността би улеснило значително тяхното приемане в тази местна общност. Въпреки че Малта има два официални езика, малтийски и английски, в действителност има различни контексти, в които използването на единия или другия език е по-подходящо. За местните малтийци е лесно да превключват от единия език на другия, като често смесват двата, за да подсилят собствената си комуникация. Предоставянето на някои основни елементи от основния малтийски език или популяризирането на съществуващи ресурси и програми, достъпни за имигрантите за изучаване на малтийски език, трябва да бъде част от арсенала на наставниците.



(Снимка от семинара, проведен в Малта)

5. Семинарът подчерта значението на това менторите да могат да адресират приоритети, които са реални за мигрантите. Те трябва да бъдат подготвени да отговорят на често срещани проблеми, пред които са изправени мигрантите, обикновено свързани с бюрократични изисквания на правителствени служби като Identita' Malta. Те трябва да разполагат с налична информация, за да насочат наставляваните към правилната организация или звено, за да се справят с техните запитвания или да отнесат въпроса към съответния партньор по проекта или заинтересована страна.

6. Включване на заинтересованите страни от общността в изпълнението на програмата Езиков приятел, определяща ролите и отговорностите на различните субекти. Семинарът идентифицира значението на засилването на усилията на вече работещите имигрантски организации и включването им в изпълнението на програмата, за да се гарантира, че всички страни имат общи цели. Необходимостта да се избегне дублиране и да се вмести проектът в съществуващите структури за подкрепа беше засилена, особено за тези мигранти, които вече получават допълнителна образователна подкрепа в училище или чрез други извънкласни дейности.

7. Дискусията идентифицира уместността на технологиите за успеха на програмата и подчерта значението на определянето на техническите инструменти, които да се използват, независимо дали са приложения или онлайн ресурси, и да се гарантира, че наставникът е запознат с инструментите и може всъщност да ръководи наставяван в използването на такива инструменти. Широкото използване на мобилни телефони дори в мигрантската общност изисква комуникационни канали, които се основават предимно на използването на

мобилни комуникации. По този начин менторите и наставяваните ще могат да комуникират по най-удобните за тях канали. От друга страна, използването на платформата за електронно обучение и съответните учебни материали и ресурси трябва да бъде съобразено с нуждите на менторите в подкрепа на дейностите на наставявания. Използването на одобрен материал за съдържание и шаблони ще осигури ниво на стандартизация в цялата програма.

8. Важен елемент в цялостното обсъждане на програмата Езиков приятел беше установяването на критерий за измерване на успеха. Дискусията идентифицира необходимостта от тест или оценка преди програмата и тест или оценка след програмата, за да се идентифицират и проследят всички подобрения, които могат да бъдат приписани на програмата. Оценката няма да бъде само академична, главно поради кратката времева рамка, но трябва да включва качествени аспекти, които отразяват ползата, която наставяваните получават чрез своето участие. Беше предложено нивото на препоръчване на програмата от наставявания на други потенциални кандидати да бъде валидна мярка за цялостния успех на програмата.

9. Текущият мониторинг на програмата би бил от решаващо значение, за да се гарантира, че менторите не са били поставени в положение над нивото на тяхната компетентност и в същото време да се гарантира, че всички наставявани получават ниво на подкрепа, което се очаква чрез програмата. В този контекст е важно да се определят границите на участието на наставник и да се въведе процес на ескалация, за да се позволи на наставниците допълнителна подкрепа, ако се сблъскат с по-сложни ситуации, които могат да предполагат ситуации на злоупотреба.

10. Редът и условията за предоставяне на услуга, вкл. минимално ниво на участие както от наставниците, така и от наставяваните, трябва да бъдат ясно установени и дефинирани при обяснението на програмата и свързаните с нея дейности. В този контекст предизвикателството за определяне на нивата на обслужване беше повдигнато с ясен акцент върху необходимостта да се дефинират ясно какви ще бъдат задълженията и отговорностите на наставника, както и да се идентифицират отговорностите на наставяваните.

11. Практическо предизвикателство, разгледано от семинара, беше запознаването и свободното владение на инструментите за изучаване на езици, насърчавани в програмата. Различните нива на езиково разбиране и компетентност биха изисквали различни компетенции от наставника.

Силно се препоръчва предоставянето на програмата Езиков приятел да се основава на използването на мобилни телефонни услуги и свързани приложения, които ще улеснят участието на менторите.

12. Опаковката на учебните инструменти и помощните дейности може да се наложи да бъдат групирани по отношение на нивата на компетентност (вариращи от много основно до добро използване на езика). Групата смята, че може да има големи разлики в нивата на компетентност на мигрантите, които трябва да бъдат взети под внимание, когато се предприеме процес на съпоставяне.

13. Използването на ресурси и съоръжения, налични за партньорите по проекта и други заинтересовани страни, които трябва да бъдат въведени по време на изпълнението, ще

спомогне за подобряване на ефективността на програмата Езиков приятел. Участието на училищата и мигрантските организации и техните дейности са от особено значение в този контекст.

14. На национално ниво, въпреки факта, че последните данни на Националната статистическа служба показват, че от 542 051 граждани на Малта има 93 000, които не са граждани на ЕС, няма министър или министерство, които да отговарят за социална интеграция. През годините това е довело до различни ситуации, в които областите, засягащи мигрантите, са били разпределени към различни министерства и правителствени структури, което затруднява мигрантите да предприемат независими последващи действия по подобни въпроси.

Румъния

1. Накратко за общите резултати: работа в мрежа между участващи заинтересовани страни и др.

Една от целите на семинара беше изграждането на мрежа между участващите заинтересовани страни. Споменаваме, че е създадена такава функционална мрежа между представители на окръжния инспекторат, специалисти по образованието, преподаватели и лица, отговарящи за дейността по педагогическа практика. Чрез създаването на мрежа с общи интереси за улесняване на процеса на адаптиране на учениците към новата образователна система, чрез улесняване на ефективната комуникация между участващите страни, беше положена основата за полезна синергия, предизвикателствата на румънската образователна система в това отношение бяха бързо идентифицирани. Групата заключи, че съществуващите ресурси могат да бъдат използвани за постигане на общи цели.

2. За избраните 3 най-добри практики:

След семинара, организиран в UNITBV, на който присъстваха експерти в областта на образованието, представители на институцията, която координира цялата образователна дейност в окръга на предуниверситетско ниво, представители на НПО, представители на студентски структури, ментори на педагогическа практика, бяха избрани следните добри практики:

1. MINT: Менторство за интеграция на деца от трети държави, засегнати от миграция (MINT: Наставничество за интеграция на деца, граждани на трети страни, засегнати от миграция | Terre des hommes | Fundatia Terre des hommes Elvetia (tdh.ro) – Национално ниво – със среден рейтинг 8,75 от 10

2. SPEAK: изучаване на езици и изграждане на общност – SPEAK: изучаване на езици и изграждане на общност | Европейски уебсайт за интеграция (europa.eu) – Международно ниво – със среден рейтинг 7,5 от 10

3. Buddy System – Buddy System | ESN Iasi Local level – със среден рейтинг 6,25 от 10

Резултатите, получени за всяка добра практика, бяха анализирани и обсъдени от всички участници след обяснението и последващата групова оценка на всяка практика.

Испания

(Снимка от испанската работилница)



След семинара, проведен между UPV/EHU и Peñascal Cooperativa, в който участваха професионалисти от Peñascal Cooperativa, фондация Adsis, асоциацията Itaka, млади мигранти, студенти и преподавателски състав на UPV/EHU, бяха избрани следните добри практики:

1. ПРИЛАГАНЕ Наставничество – Национално ниво – <https://mentoringapp.udg.edu/es/> (със среден рейтинг 7,78 от 10)
2. Feinamc. Насърчаване на образователното включване на новопристигнали деца мигранти.

Международно ниво

<https://feinamc.eu/> & https://www.intered.org/sites/default/files/dossier_feinamc_ue.pdf - със средна оценка 7,28 от 10

3. Референтна точка. Придружаване на бивши приемни младежи – Национално ниво - <https://pundreferencia.org/> - със среден рейтинг 7,23 от 10

Оценките, получени във всяка добра практика, бяха анализирани и обсъдени от всички участници след обяснението и последващата групова оценка на всяка практика.

Гърция

Семинарът предложи на членовете на екипа на Университета на Македония чудесна възможност да разширят своята мрежа от контакти със заинтересовани страни в областта на управлението на миграцията и интеграцията. Участниците се възползваха от възможността да изразят своя интерес към разширяване на сътрудничеството си извън рамките на този проект и да споделят своите знания и опит, за да допринесат за интеграцията на новодошлите по всякакъв възможен начин.

По отношение на основната тема на проекта, всеки от участниците представи себе си, своята ангажираност в областта и своята гледна точка по отношение на ползите и предизвикателствата на всяка от практиките, като предложи конкретни критерии, които трябва да бъдат взети под внимание въз основа на тях фон и предишен опит. Накрая Координационният екип предложи трите практики, които получават най-голяма подкрепа, да са двете инициативи на УНИЦЕФ и проектът за един езиков приятел, включени в списъка и всички участници се съгласиха.

Така че избраните 3 най-добри практики, предложени за случая с Гърция, са:

- Преминаване – Педагогика на преминаване от рецепция към интеграция
- ACE – Всички деца в образованието
- Програма за ускорено обучение

Португалия

Трите практики, избрани от специалистите, присъстващи на семинара, бяха:

- Говорете езиково обучение и изграждане на общност
- Менторска програма за мигранти
- Общност и близост при приемането и интеграцията на бежанците

Дебатът около тези три практики повдигна въпроса дали те могат или не могат да бъдат адаптирани към възрастовата група, присъстваща в проекта Езиков приятел (особено във връзка с третата практика), като се приеме необходимостта от специализирано обучение за ментори, както и способността да гарантирането на индивидуализиран процес и цялостен подход към мигрантите/бежанците, които участват в тези практики, са основни елементи за ефективността и успеха на споменатите практики.

Въпреки това с фокуса върху мерките за оценка и възможните ограничения, свързани с тези практики, понякога не беше ясно какъв анализ могат да направят специалистите, присъстващи на семинара (т.е. имаше нужда от достъп до повече елементи).

Най-важното е, че анализът на тези 3 практики потвърждава и подчертава още веднъж уместността на индивидуализираните наставнически програми, които могат да работят за социална, културна и дори емоционална и емоционална интеграция на участващите мигранти и бежанци.

По-долу е представен общ анализ на резултатите във всяка страна:

Италия

Избраните 3 най-добри практики:

- Програмата за онлайн обучение на Mille e una Rete, свързваща студенти със студенти мигранти/бежанци.
- Проектът "Scuolina" в Понтасиеве, фокусиран върху включването на мигранти в общността.
- Системата Penny Wirton.

Ключови елементи: Персонализирана, гъвкава поддръжка, съобразена с индивидуалните нужди.

Съображения за подобрене: Необходимост от по-систематични подходи и измерими резултати.

Бъдещи стъпки: Интерес към по-нататъшно сътрудничество и споделяне на знания за разработване на цялостен модел.

Австрия

Избрани ключови фактори:

Устойчивост, осъществимост (особено онлайн), технологична/хардуерна достъпност, интеграция, включване, мотивация и достъп с нисък праг.

Избрани най-добри практики:

- Възможности за споделяне Хайделберг (устойчивост, интеграция, включване)
- Nightingale (устойчивост, включване)
- Inclusio (интеграция, устойчивост)

България

Работа в мрежа и сътрудничество: Сътрудничество със Софийския университет, Държавната агенция за бежанците, Международната организация по миграция и Фондация Reach Out.

Топ най-добри практики:

- Менторски програми на Каритас София за бежанци
- Говори с мен
- (В/Н)ашата Европа?!

Малта

1. Идентифицирани критични проблеми:

- Политическа воля, комуникация, достъп до услугата и нива на доставка
- Пълна информация за правата и предимствата на имигрантите
- Подбор на наставник и наставляван
- Справяне с расизма и културната чувствителност
- Използване на малтийски език за улесняване на приемането от общността
- Справяне с бюрократичните изисквания

2. Стратегии за изпълнение:

- Включване на заинтересовани страни от общността
- Използване на технологии и мобилни комуникации
- Стандартизиране на учебни инструменти и материали
- Измерване на успеха чрез оценки преди и след програмата
- Мониторинг и определяне на отговорностите на ментор-наставляван

Румъния

Резултати от работата в мрежа:

Създаване на функционална мрежа между заинтересованите страни за улесняване на процесите на адаптиране на учениците мигранти.

Избрани най-добри практики:

- MINT: Менторство за интеграция на деца от трети страни
- SPEAK: Изучаване на езици и изграждане на общност
- Система за приятели: Местна инициатива за менторство

Испания

Избрани най-добри практики:

- Прилагане на наставничество: инициатива на национално ниво
- Feinamc: Насърчаване на образователното включване на новопристигнали деца мигранти (международно ниво)
- Референтна точка

Португалия

Избрани най-добри практики:

- Говорете езиково обучение и изграждане на общност
- Менторска програма за мигранти
- Общност и близост при приемането и интеграцията на бежанците

Гърция

Перспектива за работа в мрежа, сътрудничество и споделяне: Екипът на Университета на Македония разширява своята мрежа със заинтересовани страни в управлението на миграцията и интеграцията. Участниците изразиха интерес към продължаващо сътрудничество извън проекта за подпомагане на интеграцията на новодошлите.

Избрани най-добри практики:

- Преход – Педагогика на преминаване от рецепция към интеграция
- ACE – Всички деца в образованието
- Програма за ускорено обучение

Заинтересованите страни препоръчаха включването на психологическа подкрепа за ученици мигранти/бежанци и техните семейства, за да се осигури участие в езикови курсове и изпълнение на проекти.

Резюме

Работните срещи (Задача 2.2.2), проведени в **Италия, Австрия, България, Малта, Румъния, Испания, Гърция и Португалия**, дадоха значителна представа за най-добрите практики, свързани с образованието на мигранти, предоставяйки различни подходи и наблягайки на общи теми като устойчивост, интеграция, включване и ефективно използване на технологиите. Освен това се подчерта необходимостта от участие на заинтересованите страни и работа в мрежа.

Често срещани теми в семинарите:

- Персонализиране и гъвкавост: подчертано от Италия, България, Малта и Румъния
- Устойчивост и интеграция: подчертано в Австрия и Испания
- Мрежи за участие и подкрепа на общността: подчертани в България, Малта, Гърция и Румъния
- Използване на технологията: обсъжда се широко в Австрия и Малта
- Измерими резултати и оценка: Малта подчерта необходимостта от показатели за оценка за измерване на успеха

Работните срещи подчертаха важността на:

- Многостранен подход към образованието на мигрантите
- Интегриране на персонализирана поддръжка
- Устойчиви практики
- Участие на общността
- Технологични средства

Тези комбинирани усилия имат за цел да насърчат приобщаваща и подкрепяща среда за мигрантите, гарантирайки тяхната успешна интеграция и образователно развитие. Понататъшното сътрудничество и усъвършенстването на тези най-добри практики се насърчават за изграждане на цялостен модел, адаптивен към различни контексти.

f. Заключение

Италия

Въз основа на дискусиата в семинара анализирани практики демонстрират:

Някои от ключовите стратегии, които могат да помогнат за подобряване на приобщаването и академичния успех на учениците с миграционен произход и да се изправят пред предизвикателствата, свързани с него, са фокусирани върху някои основни области.

Първо, разработването на система за поддръжка и установяването на споделени протоколи, способни да осигурят последователен и координиран подход, изглежда споделено предизвикателство сред участниците. Очевидно някои от използваните стратегии започват по мълчалив начин, който с времето се превръща във формализирано знание.

Освен това обучението за професионалисти е ключов фактор, който предоставя технически и межкултурни инструменти, за да направи работата на терен по-ефективна и приобщаваща. Това също е важно за предлагане на персонализирана подкрепа за учениците. Адаптирането на обучението към специфичните нужди на учениците, като се вземат предвид различните им изисквания е доказателство за ефикасността на ангажираността на учениците в дейностите.

Прилагането на редовни инструменти за оценка за измерване на ефективността на интервенциите изглежда напречно действие за мониторинг и оценка на резултатите с цел непрекъснато подобряване на тези практики.

1. Разнообразна гама от подходи за подпомагане на ученици мигранти и бежанци на възраст 12–17 г., вкл. езикова подкрепа, културна интеграция и академично обучение.
2. Значението на персонализираната, гъвкава подкрепа, съобразена с индивидуалните нужди на ученика.
3. Нарастващо признаване на необходимостта от холистични подходи, които се отнасят едновременно до изучаването на езици, академичната подкрепа и социалната интеграция.
4. Стойността на включването на студенти-доброволци като преподаватели и наставници.
5. Значението на подходящото обучение за преподаватели и доброволци, работещи с ученици мигранти.
6. Фокус върху поддържането на връзки с родните езици и култури на учениците, като същевременно се подпомага усвояването на италиански език.
7. Ползите от ангажирането на мигрантски семейства и общности в процеса на интеграция.
8. Необходимостта от опции за онлайн и лична поддръжка, особено подчертана от пандемията COVID-19.
9. Предизвикателства при систематизирането на подходите и ефективното измерване на резултатите в различните програми.
10. Значението на създаването на мрежи и партньорства между училища, НПО, университети и местни общности.
11. Необходимост от устойчиво финансиране и ресурси в подкрепа на дългосрочния успех на програмата.
12. Потенциал за иновативни подходи, като използване на разказване на истории, неформална среда за учене и партньорска подкрепа за подобряване на усвояването на езика и културната интеграция.

Тези практики подчертават сложността на подкрепата за интеграцията на студентите мигранти и необходимостта от съвместни, многостранни подходи, които могат да бъдат адаптирани към местния контекст и индивидуалните нужди на студентите.

Австрия

Въз основа на анализа на шестте представени практики, програмата „Оформяне на възможностите Хайделберг“ (Най-добра практика №6) се очертава като най-подходящия модел за проекта Езиков приятел. Тази германска инициатива се отличава с цялостния си подход, фокусиран върху изучаването на езици, културната интеграция и цялостната подкрепа за младите имигранти. Неговата индивидуална структура на наставничество и акцентът върху участието на общността са в тясно съответствие с целите на проекта.

Програмата „Nightingale – наставничество на студенти“ от Австрия (Най-добра практика №2) и швейцарската програма за „включване“ (Най-добра практика №5) също предлагат ценни прозрения и подходи, които могат да бъдат адаптирани. И двете инициативи демонстрират ефективни стратегии за вдвояване на студентски наставници с по-млади наставявани, което е особено подходящо за целта на проекта Езиков приятел за включване на ученици от висшето образование като ментори.

България

Анализираните практики показват, че има успешни опити за интегриране на млади мигранти и бежанци чрез езиково обучение чрез системи за наставничество. За всички топ 3 практики най-важните фактори за успех бяха: многостранни и подкрепящи ръководители на проекти, подкрепа от международни или опитни НПО, оценка на нуждите, образователни и учебни материали и обучение на приятели.

В повечето случаи обаче целевите групи са били извън възрастовата група 12–17 г. Следователно добрите практики се нуждаят и могат да бъдат адаптирани за по-малки деца и непълнолетни. Важно е, че България е транзитна страна за много от бежанците и мигрантите, което предполага трудности при мотивирането на децата да участват. Важно е да се признае, че в България има различни видове мигранти/бежанци: от една страна, скорошният поток от украинци и бесарабски българи от българската етническа диаспора в Украйна и Молдова, а от друга страна, хора от Сирия, Афганистан, Палестина и други конфликтни точки.

Ясно е, че културните дистанции на втората група от масовото българско общество са значително по-големи от тези на първата група. Това общо разминаване в културно-езиковия профил на мигрантите/бежанците изисква различни подходи при разработването на наставнически програми и програми за интеграция чрез изучаване на езици. Мотивацията и културното съзнание и чувствителност на учениците са много важни за участието в менторски програми. Бяха повдигнати и два въпроса от практическо значение. Първо, трябва ли децата да участват в българските училища, за да бъдат включени в менторска програма Езиков приятел? Това се отнасяше за непридружените непълнолетни в центровете за закрила. И второ, по отношение на обучението на ментори, би било по-добре да се въведат такива курсове в различни бакалавърски програми или като алтернатива да се разработят модули, които могат да бъдат интегрирани във вече съществуващи курсове.

Гърция

Анализираните практики показват потенциала да служат като добри примери за разработването на модела Езиков приятел. Факт е, че те са много подходящи за образованието и по-специално за изучаването на езици на деца мигранти/бежанци и са базирани на анализ на специфични нужди. Те са използвали иновативни технологични методи и са следвали приобщаващ и структуриран подход, правейки практиките полезни за езика модела Езиков приятел. Въпреки че съществуват ресурсни или културни бариери при изпълнението и мащабируемостта на такива проекти, техният принос към интеграцията е ценен, особено по отношение на интеграцията в ранен етап от живота на мигрантското/бежанското население, като напр. в училищна възраст.

Малта

Най-добрите практики, идентифицирани за прилагане на местно ниво, не се съсредоточават конкретно върху възрастовата група 12–17 г., а се грижат за младежите. Следователно, екстраполирането на резултатите към младата възрастова група не е автоматично и горното трябва да се счита за индикативно. В заключение, най-добрите практики, които трябва да бъдат възприети, трябва да се основават на:

- Правилно разработване на учебен материал, вкл. бази данни за езиково обучение
- Материали и помощни материали за мигранти
- Ефективно обучение на ментори чрез наръчници за използването на езика
- Материали, включени в програмата
- Създаване на подходяща инфраструктура за скрининг, набиране и оценка на ментори.
- Създаване на подходяща инфраструктура за супервизия на наставниците
- Създаване на подходяща инфраструктура за наемане на наставявани мигранти
- Създаване на подходящи канали за комуникация с подходящи мигрантски организации и други съответни заинтересовани страни като училища, учители и т.н., за да се гарантира, че програмата се доставя в контекста на съществуваща инфраструктура, а не в конкуренция с нея.

Португалия

В допълнение към вече отразеното, към дискусиата могат да се добавят следните мисли: Най-добра практика 1 се откроява като най-изчерпателната и ефективна, отговаряща на почти всички критерии с изключение на индивидуализираната подкрепа и гъвкавостта. Най-добра практика 2 също е много ефективна, но липсва участието на общността и мрежата и използването на технологии. Най-добра практика 3 показва няколко силни страни, но е по-малко подходяща за целевите групи, липсва персонализиран процес на съпоставяне и не използва технология или осигурява редовно наблюдение и оценка.

Най-добра практика 1 и най-добра практика 2 са ефективни за подобряване на владенето на езика и подобряване на социалната интеграция и академичните постижения на студентите мигранти. Въпреки това, най-добра практика 3, макар и ефективна за подобряване на интеграцията, не показва измеримо увеличение на езиковите умения.

По отношение на ограниченията, най-добра практика 1 се сблъсква с проблеми, свързани с ограничения на ресурсите и времеви ограничения за студентите от ВУЗ, но няма проблеми с културни бариери, наличие на лица за провеждане на интервюта и обучителни сесии или достатъчно участници за процеса на съпоставяне. Най-добра практика 2 също е изправена пред ограничения на ресурсите и предизвикателства, свързани с наличието на достатъчен брой участници за процеса на съпоставяне, но няма проблеми с културни бариери, времеви ограничения за студентите от ВУЗ или наличието на лица за провеждане на интервюта и обучителни сесии. Най-добра практика 3 няма идентифицирани ограничения.

Румъния

В заключение, анализираниите практики показват, че много от съществуващите практики са взели предвид много от съществените аспекти в подобна ситуация, като са взели предвид зачитането на културния контекст. Семинарът предостави стимулираща рамка за изследване на различни менторски практики, всяка със своите уникални силни страни и предизвикателства.

Участниците изтъкнаха необходимостта от въвеждане на критерии като тези, свързани с устойчивостта на постигнатите резултати. Въпреки това, процесът на съпоставяне между ментор и наставяван не е достатъчно видим, за да се направи заключение за степента на внимание, отделено в анализираниите практики. Освен това липсва достатъчно информация, която да подчертава участието на семействата в създаването на среда за езиково обучение.

Испания

Семинарът предостави ценна платформа за изследване на различни менторски практики, всяка със своите уникални силни страни и предизвикателства.

Обратната връзка подчерта важността на участието на доброволци, социалната и езикова подкрепа и професионалните насоки.

Въпреки това бяха отбелязани общи проблеми като времеви ограничения, липса на професионално настаняване и необходимостта от ясни цели и персонализирани подходи за различните типове личности. Отстраняването на тези слабости може да подобри ефективността на тези практики и да подкрепи по-добре разнообразните нужди на участниците.

Общи заключения за различни страни

В заключение, семинарите в осемте страни подчертаха значителния потенциал на наставническите системи за улесняване на усвояването на езика и социалната интеграция на студентите мигранти. Идентифицираните ключови фактори за успех включват структурирано наставничество, културна чувствителност, персонализирана подкрепа, ангажираност на общността и семейството, редовна оценка, които заедно повишават ефективността на тези практики.

Работните срещи също така подчертаха сложността на тези инициативи. За да се увеличи максимално въздействието на тези програми, е необходим многостранен и съвместен подход, включващ непрекъснато адаптиране към местния и националния контекст и справяне с идентифицираните ограничения.

Въпреки това трябва да се обърне внимание на общи ограничения като ограничения на ресурсите и културни бариери, за да се увеличи максимално въздействието и устойчивостта на практиките.

g. Препоръки

Ключови препоръки, направени на базата на националните семинари, проведени в съответните страни:

Италия

- Разработване на холистичен подход, който съчетава езикова подкрепа с културна интеграция и академична помощ за ученици мигранти и бежанци на възраст 12–17 г.
- Създаване на гъвкав и персонализиран модел на обучение, който може да се адаптира към индивидуалните нужди на ученика, като включва както онлайн, така и лични срещи.
- Прилагане на цялостна програма за обучение на преподаватели на студенти в университета, обхващаща техники за преподаване на езици, културна чувствителност и стратегии за изграждане на подкрепящи взаимоотношения с по-младите ученици.
- Създаване на силна мрежа за сътрудничество между училища, НПО, университети и местни общности с цел осигуряване на по-интегрирана система за подкрепа на учениците мигранти.
- Включване на елементи на неформално обучение и подкрепа от връстници като разказване на истории, дейности за културен обмен и обучение за практически житейски умения с цел подобряване на усвояването на езика и социалната интеграция.
- Разработване на стандартизирани насоки и инструменти за оценка за измерване на ефективността на интервенциите с фокус както върху владенето на езика, така и върху цялостното благосъстояние и интеграция на учениците.
- Създаване на механизми за достигане и подкрепа на „скрити“ популации от ученици мигранти, които може да нямат достъп до съществуващите услуги.
- Прилагане на стратегии за включване на мигрантски семейства и общности в процеса на образование и интеграция на техните деца.

- Проучване на начини за поддържане на връзки с родните езици и култури на учениците, като същевременно се насърчава и усвояването и интегрирането на италиански език.
- Създаване на устойчиви модели на финансиране и разпределяне на ресурси, за да се гарантира дългосрочната жизнеспособност на програмите за подкрепа на учениците мигранти.

Австрия

- Разработване на цялостна дигитална платформа, която улеснява взаимодействието наставник-наставляван и културния обмен.
- Тази платформа трябва да включва функции за набиране и задържане на ментори, като предлага стимули като ECTS точки и постоянна подкрепа.
- Платформата трябва да включва виртуални заседателни зали, елементи на геймификация и аватари за подобряване на ангажираността. Като пример разгледайте: <https://virtway.com/>
- Проектът трябва да наблегне на дейности за културен обмен като виртуални обиколки на града и създаване на видео, като същевременно предоставя практическа информация за интеграцията на общността, правни въпроси и местни услуги.
- Възможностите за работа в мрежа както за ментори, така и за наставлявани трябва да бъдат интегрирани с дейности за развитие на умения.
- Система за подкрепа на ментори на база супервизия/консултиране.
- Система за подпомагане на наставлявани, базирана на техники за релаксация и облекчаване на стреса.

България

- Като се имат предвид специфичните аспекти на мигрантския/бежански пейзаж в България, беше предложено ментори да бъдат избрани сред студенти от български етнически групи в чужбина (Бесарабия, Банат), които са дошли в страната да учат, особено хора, идващи от полилингвистична среда (напр. студенти от българската етническа диаспора в Молдова и Украйна). Такива студенти вече са прекосили този културен и образователен мост и имат съответния личен опит, за да помогнат на другите в това пътуване.
- Беше предложен по-широк подход към модела Езиков приятел, предвид факта, че езикът на тялото представлява първоначална бариера в процеса на общуване (това важи още повече за децата).
- По отношение на оценката на потребностите беше предложено да се прилагат специфични етнологични подходи, за да се признаят културните специфики на хората, чиито нужди се оценяват.
- Езиковото обучение трябва да бъде включено в дейности, подходящи и привлекателни за децата като спорт, пеене, театър, рисуване и др.

Гърция

Въз основа на констатациите от този доклад и семинара, проведен от гръцкия екип, заинтересованите страни, присъстващи на семинара, препоръчаха консорциумът да вземе предвид психологическата подкрепа, която е необходима, така че учениците мигранти/бежанци и техните семейства да приемат да се включат в изпълнението на дейностите и да участват в езиковите курсове, организирани по време на проекта.

Малта

- Отбелязана беше нуждата от участие на заинтересованите страни в цялата програма AMIF, за да се осигури подкрепа за програмата и насърчаване на мигрантите да участват.
- Подчертана беше важността на доброто ефективно обучение и ясното дефиниране на очакванията на всички страни.
- Необходимо е създаване на системи и процеси, позволяващи ескалация на проблем, където и да възникне, като се гарантира, че менторите на проекта Езиков приятел не остават без подкрепа.
- От ключово значение е на разработването на широк набор от инструменти за изучаване на езици, с които менторите от проекта могат да подкрепят наставяванията.

Португалия

- Подходът на сътрудничество между публични и частни институции от различните социални, културни и политически сектори е спешен и фундаментален в тази област.
- Ангажираността на цялата общност (училища, институции на местната власт, младежки центрове, НПО и граждани) има фундаментално въздействие върху тази област. Техните намерения за повишаване на осведомеността и предоставяне на информация/обучение по темата трябва да бъдат постоянни и споделени като права и задължения, присъстващи в гражданското общество.
- Работата по тази тема трябва да обхваща възрасти под 12–17 г. и трябва да започне в предучилищното и началното училище, за да насърчи емпатията, холистичното и трансверсално включване на най-широк кръг от култури. Следва да се насърчава цялостна и аксиологична обществена осведоменост, основана на култура на мира и межкултурността.
- Липсата на специализирани човешки ресурси в различните публични институции, които по някакъв начин да гарантират услуги и подкрепа за тези групи от населението, е основно ограничение за начина, по който работят другите сдружения. Това влияе негативно върху интеграцията на мигрантското население.
- Насърчаването на социалното образование сред професионалисти, учители, студенти и всички граждани се разглежда като фундаментално за всяка добра практика, за да може да осигури своята адаптивност и гъвкавост към ситуацията, контекста и житейския проект на мигранта.

- Възприемането на комбинация от елементи от най-добра практика 1 и най-добра практика 2, като същевременно се обърне внимание на съответните им слабости, вероятно ще доведе до най-стабилния подход за езиково обучение на ученици мигранти в Португалия. Даването на приоритет на тези практики и комбинирането на силните им страни ще подобри както езиковите умения, така и резултатите от социалната интеграция. Освен това трябва да се положат усилия за подобряване на аспекта за владеене на езика на най-добра практика 3, за да стане по-изчерпателен и ефективен.

Създаденото безопасно пространство за диалог по време на семинара направи възможно споделянето на 3 рефлексивни препоръки относно организацията на самия семинар:

- Възрастовата група, присъстваща в целите на този проект, въпреки че е подходяща и уместна, се счита за донякъде ограничаваща.
- Задължението за избор на определен брой практики, макар и разбрано, се възприема от някои участници като нещо по-малко гъвкаво.
- Продължителността на семинара, като се имат предвид различните (и много разнообразни) размисли, се смята за кратка и се появи идеята, че семинарът може да има два отделни работни дни: i) посветени единствено на представяне на проекта и идентифицираните добри практики ; ii) втори ден, посветен изключително на задълбочен дебат върху тези най-добри практики и след това избиране на няколко, които са релевантни за националния контекст.

Румъния

Някои от препоръките, произлезло от дейността на работната група, се отнасят до подчертаване на специфични аспекти на устойчивостта на практиките и повишено внимание към процеса на свързване на наставник-наставляван.

Испания

Като препоръка да се подчертае необходимостта от обучение и професионално придружаване през целия процес, както и необходимостта проектът да бъде основан на конкретните нужди и ситуации на участниците, насърчавайки методология на участието.

Резюме

Обобщението на препоръките от **осемте семинара, реализирани в страните партньори**, отразява разнообразен, но все пак близък набор от стратегии, насочени към подкрепа на учениците мигранти и бежанци. Ключовите теми включват значението на холистичните подходи, културната чувствителност, дигиталните платформи и участието на общността.

Препоръчва се допълнително да се проучат стратегиите за преодоляване на идентифицираните ограничения и да се засили сътрудничеството между образователните институции и обществените организации за ефективна подкрепа на учениците мигранти. Освен това непрекъснатият мониторинг и оценка са от съществено значение за адаптиране и подобряване на програмите за наставничество в съответствие с променящите се нужди и предизвикателства.

Тези препоръки колективно се застъпват за по-интегриран, гъвкав и културно чувствителен подход към подкрепата на учениците мигранти със силен акцент върху сътрудничеството, устойчивостта и адаптивността към развиващите се нужди.

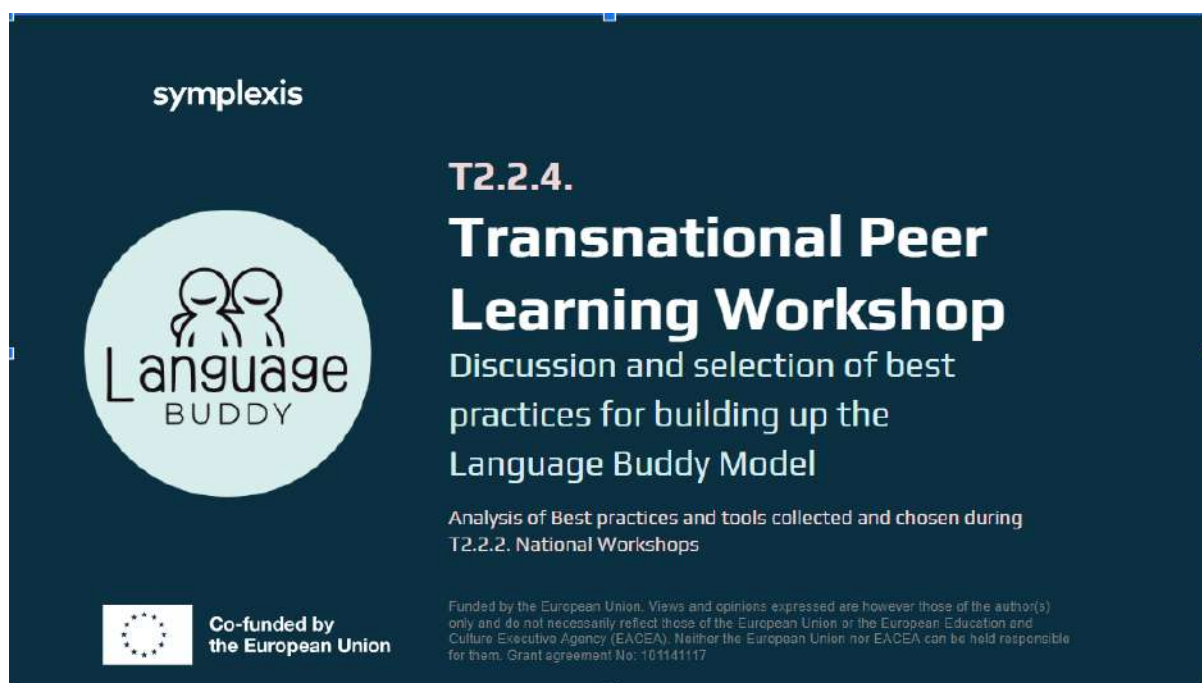
По-долу е даден списък със заключения и препоръки:

- **Холистична и интегрирана подкрепа:** Повечето държави подчертават необходимостта от цялостни модели на подкрепа, съчетаващи изучаването на езици с културна интеграция, академична помощ и психологическа подкрепа за справяне с многостранните нужди на студентите мигранти.
- **Сътрудничество между общността и институциите:** Съществува силен консенсус относно важността на сътрудничеството между училища, НПО, университети, местни общности и публични и частни институции за създаване на ефективна система за подкрепа.
- **Персонализирани и гъвкави подходи:** Беше подчертана необходимостта от гъвкави, персонализирани модели на обучение и наставничество, които могат да се адаптират към индивидуалните нужди на учениците. Това включва както онлайн, така и лична поддръжка, както и персонализирани програми за менторство.
- **Културна чувствителност и обучение:** Осигуряването на наставници и преподаватели с обучение по културна чувствителност и техники за езиково преподаване е от решаващо значение. Обучението трябва също така да се фокусира върху изграждането на подкрепящи взаимоотношения и разбирането на специфичния културен произход на учениците.
- **Устойчивост и оценка:** Устойчивостта на програмите за подкрепа е от съществено значение, с призови за стандартизирани насоки, инструменти за оценка и устойчиви модели на финансиране, за да се гарантира дългосрочна жизнеспособност.
- **Включване на семейства и общности:** Активното включване на семейства и общности на мигранти в образователните и интеграционни процеси на техните деца е от решаващо значение за насърчаване на подкрепяща среда.
- **Използване на технологии и дигитални платформи:** Препоръчва се разработването на дигитални платформи за улесняване на взаимодействията наставник-наставяван и културния обмен, особено в Австрия. Тези платформи трябва също да предлагат ресурси за правна, общностна и практическа интеграция.
- **Ранно и непрекъснато ангажиране:** Ранното започване на усилията за интеграция, дори преди средното училище, беше отбелязано като най-добра практика. Препоръчва се също непрекъснато наблюдение и адаптиране на програмите към променящите се нужди.

b. Преглед на транснационалния семинар за партньорско обучение (T2.2.4)

Онлайн семинарът за партньорско обучение (Задача 2.2.4.), организиран от водещия партньор на Работен пакет 2, Symplexis, беше проведен онлайн на 12 юли 2024 г. чрез Webex с продължителност 1,15 часа и с участието на национални заинтересовани страни (образователни експерти, студенти, университетски преподаватели, представители на НПО, студенти мигранти и др.), поканени от осемте национални партньори по проекта. Събитието се съсредоточи върху най-добрите национални и европейски практики, събрани за разработване на нов модел на Езиков ментор в подкрепа на сътрудничеството между университетски и мигрантски гимназисти и тяхното въздействие и ефективност в такива практики.

(Скриншот от презентацията на семинара)



The screenshot shows a presentation slide with a dark blue background. At the top left is the 'symplexis' logo. On the left side is a circular logo for 'Language BUDDY' featuring two stylized figures. The main title is 'T2.2.4. Transnational Peer Learning Workshop'. Below the title is the subtitle 'Discussion and selection of best practices for building up the Language Buddy Model'. Further down, it says 'Analysis of Best practices and tools collected and chosen during T2.2.2. National Workshops'. At the bottom left is the European Union flag and the text 'Co-funded by the European Union'. At the bottom right is a small disclaimer: 'Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. Grant agreement No. 101141117'.

Доклад за транснационален семинар за партньорско обучение (T2.2.4.) беше съставен от ръководителя на задачата Symplexis в резултат на проведения семинар, обобщаващ основния резултат от събитието.

По-долу обсъдени ключови точки от семинара и съображения и заключения, направени в доклада:

- 1. Съгласие и запис:** На всички участници беше напоменено да предоставят писмено съгласие за запис на семинара.
- 2. Дневен ред на семинара:** Дневният ред включваше проверка на формулярите за съгласие, посрещане на участниците, обсъждане на работния пакет, оценка на най-добрите практики, събрани от осемте страни партньори на проекта Езиков приятел, и избор на най-добрите, които да бъдат адаптирани към новия модел Езиков приятел. Сесията завърши с въпроси и отговори и оценка на срещата.

(Екранна снимка от дневния ред на семинара)

AGENDA 12.07.2024.

Please fill out the Consent form here: <https://forms.gle/vHocVz6FwhenaWni8>



Welcoming, Ice breaking and Intoductions

WP2 and tasks' introduction and how we got here?

Discussion on selected & analysed best practices, their success factors and T2.2.2. National Workshop outcomes in all 8 partner countries.

Selection of best of the best practices to be used for the Buddy Language Model.

Q&A and event evaluation

3. Интерактивен характер (методология): Семинарът наблегна на взаимодействието, а не на едностранно представяне, насърчавайки участниците да споделят своите мнения и опит. Това беше успешно благодарение на участието на изключително важни заинтересовани страни от всички страни.

4. Въведение и дейност за разбиване на леда: Бяха поканени осем заинтересовани страни, по един от всяка страна партньор. Те бяха избрани въз основа на съответната област на обучение/работа – включване на мигранти и след участието им в националните семинари. Те се представиха и споделиха къде биха искали да бъдат в този момент и защо се интересуват от събитието. Тази дейност за „стопяване на леда“ спомогна за създаването на спокойна и ангажираща атмосфера за по-нататъшни дискусии, работа в мрежа и възможното последващо ангажиране в дейностите по проекта.

5. Дискусията се фокусира върху резултатите от **картографирането на най-добрите практики** в предишната задача (T2.1.), където партньорите бяха събрали 48 практики и инструменти. Картографирането е за идентифициране на ключови фактори за успех за изграждане на новия модел на езиково тяло в следващата фаза (работен пакет) на проекта. Symplexis, като ръководител на работния пакет, предостави обобщение на резултатите от националните семинари, проведени в страните партньори. Те подчертаха важността на персонализирането, съвпадението между ментор и наставяван, включването на родни езици и технологии в образователните материали и устойчивостта на предвидения модел – с необходимите ресурси.

Беше споделена връзка към онлайн хранилището на Езиков приятел, съдържащо 48 добри практики от осемте страни партньори.

Линк: <https://sites.google.com/symplexis.eu/l-buddy-repository/home>



D2.1 Language Buddy Repository of Best Practices

Forty-eight best practices were collected from the eight EU partner countries involved in the **Language Buddy Project**. By clicking on the "Download" button, you can access detailed descriptions of the selected practices, highlighting success factors and outcomes that support the inclusion of migrant students.

①

(Екранна снимка от хранилището за добри практики на проекта)

6. **Обобщаване на основните фактори за успех и предизвикателства**, идентифицирани по време на картографирането на най-добрите практики и националните семинари: По време на семинара заинтересованите страни докладваха за своите национални семинари с акцент върху резултатите от семинара, предизвикателствата и най-добрите практики и въз основа на собствения си опит в областта. Присъстващите изброиха своите три национални и европейски най-добри практики, които да бъдат използвани за модела Езиков приятел.

Основните фактори за успех, идентифицирани по време на семинара, могат да бъдат обобщени в групи:

- Целеви групи: Подчертаване на значението на съответните целеви групи, по-специално ученици бежанци на възраст 12–17 г. и студенти от ВУЗ, които ще ги подкрепят.
- Анализ на нуждите: Подчертаване на необходимостта от извършване на анализ на нуждите за ефективно приспособяване на подкрепата, вкл. различни нива на езиково преподаване.
- Персонализиран процес на съпоставяне: Подчертаване на важноста на групирането по двойки (мачването) на учениците с правилните ментори и потенциалната необходимост от повторно съпоставяне преди и в началото на приятелската връзка.
- Културна осведоменост: Подчертаване на необходимостта студентите да бъдат културно осведомени и чувствителни, за да станат ментори/приятели.
- Гъвкав и индивидуализиран подход: Застъпване за модел, базиран на индивидуалните нужди на учениците.
- Изграждане на общността и работа в мрежа: Подчертаване на решаващата роля на участието на общността и работата в мрежа с НПО и заинтересовани страни, както и със семействата на учениците мигранти.

Предизвикателствата и съображенията, идентифицирани в страните партньори, са както следва:

1. Анализ на нуждите: В Португалия се провеждат редовни лични срещи за оценка и справяне с нуждите на учениците мигранти. Членовете на семейството също участват.
2. Набиране на ментори и наставлявани: Обсъдена беше устойчивостта при набирането както на ментори, така и на наставлявани. Беше подчертано значението на подкрепата за заетостта на младите хора.
3. Персонализиран курс на обучение: Беше подчертана необходимостта от персонализирана подкрепа за учениците. Персонализирането може да бъде постигнато чрез директно взаимодействие с учениците, за да се разберат техните индивидуални нужди, като се съпоставят учениците с ментори въз основа на общи интереси и съвместимост. Провеждайки тестове за личността или интересите, за да се улесни по-доброто сближаване на наставник и наставляван, бяха направени предложения наставниците да получат рамка, но също така и да им се даде гъвкавост, за да се адаптират към нуждите на учениците. Даниела Попа предложи кратък тест за личността както за ментори, така и за наставлявани, за да се подобри групирането по двойки (мачването).
4. Използване на технологии: Има необходимост от широк спектър от технологии извън смартфоните за образователни задачи. Достъпността до технологии като мотивация за участниците.
5. Акцент върху ролята на участващите студенти като фасилитатори и катализатори в образованието, а не като традиционни „учители“.

6. Подчертаване на необходимостта от ресурси, които приятелите/менторите могат да използват ефективно.
7. Голямо значение на адаптирането на програми към специфичните нужди на държавата.
8. Гъвкавост при включване на бенефициенти, които са в рамките на възрастовата група, но не непременно ученици в гимназията.
9. Психосоциална и културна подкрепа за учениците мигранти от Гърция (Blouchoutzi Anastasia): Заинтересовани страни от университети, приемателни центрове и гражданско общество участваха в семинара. Беше направена препоръка да се избират практики, които се основават на специфични анализи на нуждите и имат ясни насоки. Беше подчертано значението на предоставянето на психологическа подкрепа и създаването на безопасни пространства за децата. Насърчава се използването на майчин език в образователни среди, за да се чувстват комфортно децата. Стивън Д'Алесандро спомена създаването на списък с инструменти и ресурси за ученици и ментори, вкл. информация за съответните отдели и услуги за поддръжка.
10. Участие на семейството: Споделени прозрения от работата на участник от Португалия: Те предоставят практическа подкрепа от своята НПО, за да помогнат на учениците и техните семейства да се установят в страната в сътрудничество с училищата, които посещават учениците мигранти.
11. Участие на студенти ментори: Значение на включването на студентите директно в процеса на планиране и обучение. Акцент върху необходимостта студентите да имат както академични, така и социални/културни умения, за да взаимодействат ефективно с децата мигранти.
12. Изтъкна се предизвикателството, че много бежанци предпочитат да работят, вместо да посещават училище.
13. Подчерта се необходимостта от езикова подкрепа в училищата, която често липсва.
14. Обучение и подкрепа на ментори: Беше даден съвет за фокус върху идентифицирането на проблеми, които се нуждаят от професионална ескалация като домашно насилие или малтретиране. Менторите трябва да имат супервайзър за подкрепа и насоки.
15. Устойчивост и културна чувствителност: Подчертава се необходимостта от устойчиви практики и внимателно формиране на двойките ментор-наставяван (мачване). Подчерта се значението на справянето с културните пристрастия и подходящите нагласи в процеса на наставничество.

Въз основа на горепосочените ключови елементи, участниците в семинара се съгласиха, че всичките 24 най-добри практики – по три от осемте страни партньори, имат елементи, които са ефективни и устойчиви и могат да бъдат използвани в новия модел Езиков приятел. Следователно всички 24 представени най-добри практики ще бъдат допълнително анализирани за приемане в последващия работен пакет, която е посветена на проектирането на структурата и материала на модела Езиков приятел.

Изводи

- Семинарът беше ценна платформа за обмен на идеи относно подкрепата на ученици мигранти, като се наблягаше на важноста на персонализирането, ефективната процедура за свързване в процеса на наставничество (мачинг).
- Чрез съвместни дискусии участниците споделиха успешни практики и предложиха нови стратегии за подобряване на взаимоотношенията ментор-наставяван и системите за подкрепа.
- Ангажиментът за постоянна комуникация и обратна връзка ще бъде от решаващо значение за усъвършенстването и прилагането на ефективни образователни модели за учениците мигранти.
- Участниците оцениха възможността да споделят и да се учат от опита си.
- Беше подчертано значението на непрекъснатото сътрудничество и обратната връзка по време на проекта, със специален акцент върху сътрудничеството между заинтересованите страни и партньорите по проекта.
- Екипът на Symplexis компилира резултатите от всички семинари и транснационалния партньорски семинар, за да идентифицира ключови елементи от най-добрите практики, които могат да бъдат адаптирани към нуждите на проекта и да се превърнат в солидна основа за модела Езиков приятел.
- Акцент върху това да не започвате от нулата, а да използвате и персонализирате съществуващите добри практики с осезаеми резултати в тази област.

Оценка на транснационалния семинар за партньорско обучение:

Участващите заинтересовани страни от партньорските държави бяха поканени да оценят семинара след приключването му чрез онлайн въпросник. По-долу са представени основните резултати от оценката:

Всички присъстващи изразиха положителното си мнение за целите на проекта и текущото му състояние, като отговориха положително с „да“ на въпроса дали биха препоръчали проекта на други, заявявайки, че проектът Езиков приятел „ще промени живота на учениците мигранти“ и ще бъде полезен за целевите групи. Струва си да се отбележи, че присъстващите оцениха събитието като изключително интерактивно и въздействащо по отношение на споделянето на знания и опит между заинтересованите страни. Използването на съществуващи най-добри практики за изграждане на нов модел също се счита за положителен актив на инициативата.

Цялостната оценка на събитието и изпълнението на работен пакет 2 ще бъдат описани в доклад след приключване на работния пакет от партньора, отговорен за оценката.

(Екранна снимка от онлайн формуляра за оценка)



Section 1 of 3

T2.2.4. Transnational Peer Workshop Evaluation Questionnaire

B *I* U  

Language Buddy Project: Supporting language learning of migrant children and young adults through language buddies. WP2 - T2.2. Co-design of the Language Buddy Model (Workshops)

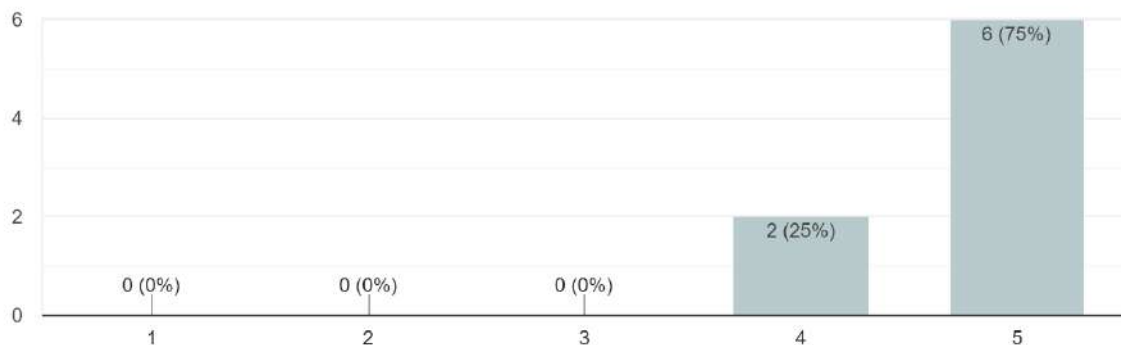
Please rate your level of agreement with the following statements:

(1 = Completely disagree 2 = Disagree; 3 = Neither agree nor disagree; 4 = Agree; 5 = Completely agree)

(Снимка на отговорите на присъстващите относно цялостното удовлетворение)

The event fulfilled my expectations.

8 responses



What particular aspect(s) of the Language Buddy project or presented Work Package/ task **do you like**?

8 responses

The possibility to share our experiences and learning with others.

I believe that the project will be very useful for IOM's work with unaccompanied minors and their social and cultural integration in the country, since they're mostly teenagers. It was very interesting to hear about the results from the national workshops in the project's countries.

The fact that the buddy system will build upon already effective mentoring practices and upscale them.

Sharing new and very interesting experiences from other schools, institutions and countries.

The fact that a coherent approach of educational and cultural integration is being initiated.

Content, people, diversity

Interactivity

The general idea of the Language buddy project is a very good one as migrant youths can be supported further by this initiative. The mentor would be someone they can trust and practice the language with.

Бихте ли препоръчали най-добрите практики, представени на вашите колеги? Защо или защо не?

- Да, като се има предвид значението на по-доброто приемане, насочване, посрещане и интегриране на нашите ученици и семейства. Същността на създаването на училищна и общностна среда на принадлежност и включване. Положително въздействие за професионалисти, студенти и семейства. Всеки има полза от тези практики.
- Да. Тъй като МОМ управлява две безопасни зони (скоро три) в България, добрите практики и проектът като цяло са пряко свързани с нашата работа.
- Да, разбира се. Практиките включваха иновативни методи, структурирани насоки, бяха приобщаващи и ефективни.
- Да, разбира се. Нашата практика взема предвид постоянното приемане на ученици мигранти, тяхното благосъстояние, ориентирайки ги към учебната програма и също така насочвайки и подкрепяйки семействата им в тяхната интеграция. Приобщаваща интеграция. Всичко се прави на базата на взаимно уважение.
- Да, това е проект, който ще промени живота на учениците мигранти.
- Да, полезно е за хората.
- Определено, много интересни подходи.
- Добрите практики, които бяха обсъдени, показаха различни програми, които бяха проведени в ЕС, които включваха приятелска система в различни области и насочени

към различни аудитории. Критичните фактори за успех, събрани от всички тези най-добри практики, са много полезни и трябва да формират основата на всяка разработвана система Езиков приятел.

с. Общи изводи

Преглед на съществуващите практики

Във всички осем държави по проекта, както и в цяла Европа има значителен брой практики, които могат да бъдат оценени като добри практики за приобщаване на ученици мигранти и езиково обучение. Наблюдава се липса на преподаване на езиците на приемащите страни в менторска/приятелска система и примерите за практики с участието на доброволци студенти от ВУЗ са рядкост. Изглежда, че липсва и задълбочено картографиране на такива добри практики.

Първият резултат от проекта Езиков приятел беше картографирането на практиките: създадено беше онлайн хранилище с добри практики, съставено от 48 практики и инструменти на национално и европейско ниво. Този инструмент е силно препоръчителен за планиране на всяка програма за приобщаване на ученици мигранти/бежанци, както във формални, така и в неформални условия на образование.

Провеждане на национални и един транснационален семинар за съвместно проектиране и анализиране на добрите практики

Акцентът беше поставен върху дизайна на националните семинари, нуждите на заинтересованите страни и избора на изключително подходящ профил на участниците. Предвидена беше гъвкавост, за да се осигури участие и включване на всички релевантни участници: събитията можеха да се проведат на живо, онлайн или хибридно. Тази методология спомогна за включването на всички заинтересовани страни и осигури приобщаване и по-добри резултати.

Участниците в семинарите бяха достатъчно, за да достигнат заложените таргети. Те бяха мотивирани да се включат в проекта и всичко това доведе до голям брой участници в повечето партньорски страни, общо това бяха **97 участници**. Близко 90% тях изразиха писмен интерес да научат повече и да се включат в предстоящите дейности на проекта Езиков приятел.

Резултатите от националните семинари бяха обобщени в **национални доклади**, изготвени от партньорите по проекта, а резултатите от семинара бяха оценени от присъстващите чрез въпросник за удовлетвореност във всяка страна. Докладите дадоха яснота за организацията, профилите на присъстващите, добрите практики, класирани като най-успешни, и направиха препоръки за успешно прилагане на такива практики по отношение на проекта Езиков приятел.

Транснационалният семинар за съвместно проектиране беше проведен онлайн с участието на осем заинтересовани страни и представители на партньорските организации. Организацията, качеството и ефективността на събитието бяха оценени високо, с максимално общо удовлетворение на 7 от 8 заинтересовани страни. Присъстващите подчертаха значението на организирането на подобни международни събития за даване на възможност за споделяне на опит, добри практики, опасения и ежедневни успешни истории за приобщаване на млади мигранти и бежанци в европейските страни. Повечето от присъстващите вярват, че инициираният модел Езиков приятел, включващ студенти от ВУЗ, координатор от местни организации и университети, е иновативен и подходящ за страната и контекста на ЕС и от голямо значение за ефективното включване на учениците мигранти.

Както националният, така и транснационалният семинар бяха чудесна **възможност за работа в мрежа** на заинтересованите страни в областта – университети, местни НПО и други заинтересовани страни за създаване на „съюзи“ за успешното изпълнение на следващите дейности и работни пакети на проекта.

d. Контакти

За да научите повече за проекта Езиков приятел, партньорите, целите и очакваните резултати, моля, посетете уебсайта на проекта на адрес:

<https://www.languagebuddy.eu/>



За да се свържете с координатора на проекта, моля пишете на jasonp@uom.edu.gr